

Консолидовани финансијски извјештаји за годину која се завршава 31. децембра 2022. године и извјештај независног ревизора

Мјешовити холдинг „Електропривреда
Републике Српске“ Матично предузеће
а.д. Требиње

„Хидроелектрана на Дрини“ а.д.
Вишеград, и „Хидроелектрана
Бистрица“ д.о.о. Фоча

САДРЖАЈ

Извјештај независног ревизора	3 - 7
Консолидовани Биланс успјеха	8
Консолидовани Биланс стања	9
Консолидовани Извјештај о промјенама на капиталу	10
Консолидовани Биланс токова готовине	11
Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје	11 - 56

Извјештај независног ревизора

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@ba.gt.com
www.grantthornton.ba

Акционарима и Надзорном одбору Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње, Зависно предузеће „Хидроелектрана на Дрини“ а.д. Вишеград и Зависно предузеће „Хидроелектрана Бистрица“ д.о.о. Фоча

Мишљење

Обавили смо ревизију консолидованих финансијских извјештаја Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње, Зависног предузећа „Хидроелектрана на Дрини“ а.д. Вишеград (у даљем тексту "Матично друштво") и зависног друштва „Хидроелектрана Бистрица“ д.о.о. Фоча (у даљем тексту "Зависно друштво"), а у даљем тексту заједно Група, а који обухватају консолидован биланс стања на дан 31. децембра 2022. године и консолидован биланс успеха, консолидован извјештај о промјенама на капиталу, консолидован биланс токова готовине за годину која се завршава на тај дан и напомена уз консолидоване финансијске извјештаје, које укључују и преглед значајних рачуноводствених политика.

По нашем мишљењу, приложени консолидовани финансијски извјештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним аспектима, финансијско стање Групе на дан 31. децембра 2022. године, као и резултате њеног пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Српској.

Основа за мишљење

Обавили смо ревизију у складу са Међународним ревизијским стандардима. Наше одговорности према тим стандардима су детаљно описане у нашем извјештају у одјељку Одговорности ревизора за ревизију консолидованих финансијских извјештаја. Независни смо у односу на Групу у складу са Кодексом етике за професионалне рачуновође Одбора за међународне стандарде етике за рачуновође (ИЕСБА), и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу с ИЕСБА Кодексом. Увјерени смо да су ревизорски докази које смо прикупили dostatни и примјерени као основа за изражавање нашег мишљења.

Истицање питања

Као што је објелодањено у напомени 22 уз приложене консолидоване финансијске извјештаје, потраживања за електричну енергију Матичног друштва на дан 31. децембар 2022. године исказана су у износу од 72.252.163 КМ. Наведена потраживања у потпуности се односе на потраживања од повезаних правних лица и већим дијелом датирају из ранијег периода. Матично друштво код признавања очекиваних кредитних губитака код потраживања од повезаних правних лица користи усвојене рачуноводствене политике, којима је дефинисано да се очекивани кредитни губици за повезана правна лица обрачунавају у проценту од 1% на ненаплаћена потраживања. Матично друштво приликом обрачуна очекиваних кредитних губитака није користило процјену из усвојених рачуноводствених политика која каже да се Потраживања од купаца, без обзира којој групи потраживања припадају, а чија потраживања са стањем на дан процјене износе 1.000.000 КМ и више процјењују појединачно.

Наше мишљење није модификовано по основу наведеног питања.

Значајна неизвјестост у вези с временски неограниченим пословањем

Скрећемо пажњу на чињеницу да на дан 31. децембар 2022. године текуће обавезе Зависног друштва ХЕ Бистрица д.о.о.Фоча значајно превазилазе текућу имовину за износ од 22.257.346 КМ. Даље, Зависно друштво је за 2022. годину исказало губитак у износу од 813.534 КМ, док акумулирани губитак ранијег периода на дан 31. децембра 2022. године износи 2.858.928 КМ.

Такође, битно је поменути да је Зависно друштво у процесу изградње капацитета и у вези са тим не остварује приходе од основне дјелатности. Све ове чињенице, уз недостатак обртне имовине, могу значајно утицати на способност измиривања обавеза и немогућност обављања оперативних активности у континуитету, а самим тим и способност Зависног друштва да настави са пословањем у складу са начелом сталности пословања.

Руководство Групе сматра да предузима све неопходне мјере, укључујући континуирану финансијску подршку како би обезбиједили континуирано обављање оперативних активности и да је стога, начело сталности пословања, у датим околностима, валидно примијењено у припреми консолидованих финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембра 2022. године.

По наведеном питању није изражена резерва у нашем мишљењу.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у нашој ревизији консолидованих финансијских извјештаја текућег периода. Ова питања су обрађена у контексту ревизије финансијских извјештаја у цјелини, као и у формирању нашег мишљења о њима и ми не изражавамо посебно мишљење о овим питањима.

Кључно питање ревизије	Примијењене процедуре ревизије
<p>Признавање прихода од продаје електричне енергије и услуга Матичног друштва (видјети напомену 5)</p> <p>Приход од продаје електричне енергије и услуга у износу од 36.244.874 КМ у потпуности се односе на приходе од продаје електричне енергије Матичног друштва „Хидроелектрана на Дрини“ а.д.Вишеград, повезаном правном лицу МХ ЕРС Матично предузеће а.д.Требиње.</p> <p>Група признаје приходе на мјесечном нивоу након испоруке електричне енергије. Фактурисање електричне енергије Матично друштво врши МХ ЕРС Матично предузећу, по достављању података о производњи и преузетој енергији за тај мјесец.</p> <p>Цијена електричне енергије је дефинисана одлукама Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске.</p> <p>Приходи од продаје електричне енергије су одабрани као кључно питање зато што постоји значајан ризик признавања прихода од продаје електричне енергије од стране Матичног друштва као и ризик исказивања прихода у периоду у коме су настали.</p> <p>МРС претпоставља да постоји ризик услед преваре у погледу признавања прихода у оквиру сваког ревизорског ангажмана. Такође, постоји и ризик да Група није евидентирала трансакције прихода на правилан начин. Повезане рачуноводствене политике, мишљења и процјене су приказани у напомени 3 приложених консолидованим финансијских извјештаја.</p>	<p>Наше процедуре су укључивале следеће поступке:</p> <p>У оквиру ревизорских процедура извршили смо тестирање интерних контрола установљених од стране Управе, у вези признавања и евидентирања прихода.</p> <p>Тестирали смо дизајн и оперативну ефикасност контрола над системима за признавање приходе како би се одредио обим потребних тестирања.</p> <p>Спровели смо аналитичке процедуре и анализирали значајна повећања у односу на претходни период.</p> <p>Спровели смо тестирање главне књиге и начин уноса и одобравања уноса података.</p> <p>На бази узорка извршили смо тестирање обрачуна испоручене електричне енергије у складу са цијенама дефинисаним одлукама и уговорима.</p> <p>На бази узорка извршили смо тестирање признавања прихода у периоду у коме су стварно и настали.</p> <p>Оцјењивали смо досљедност примјене политике за признавање прихода тако што смо преиспитали рачуноводствену политику за признавање прихода.</p>

Одговорност руководства за консолидоване финансијске извјештаје

Руководство Групе је одговорно за састављање и фер приказивање консолидованих финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим прописима важећи у Републици Српској као и за такве интерне контроле за које Руководство Групе утврди да су неопходне и које омогућавају састављање консолидованих финансијских извјештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

У састављању консолидованих финансијских извјештаја, руководство Групе је одговорно за процјењивање способности Групе да настави с пословањем по временски неограниченом пословању и објављивање, ако је примјењиво, питања повезаних с временски неограниченим пословањем и кориштењем рачуноводствене основе утемељене на временској неограничености пословања.

Лица овлашћена за управљање су одговорна за надгледање процеса финансијског извјештавања Групе.

Одговорност ревизора за ревизију консолидованих финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли консолидовани финансијски извјештаји, као цјелина, без значајног погрешног приказа услед преваре или погрешке и издати ревизоров извјештај који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је виши ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија у складу са Међународним стандардима ревизије увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услед преваре или погрешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или у збиру, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу ових консолидованих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу с МРевС-има, стварамо професионалне просудбе и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказа консолидованих финансијских извјештаја, због преваре или погрешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су dostatни и примјерени да осигурају основу за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказа насталог услед преваре је већи од ризика насталог услед погрешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно испуштање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола;
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о учинковитости интерних контрола Групе;
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика, разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створила Управа;

- закључујемо о примјерености кориштења рачуноводствене основе утемељене на временској неограничености пословања и, темељно на прибављеним ревизијским доказима, закључујемо о томе постоји ли значајна неизвјесност у вези с догађајима или околностима који могу стварати значајну сумњу у способност Групе да настави с пословањем по временски неограниченом пословању. Ако закључимо да постоји значајна неизвјесност, од нас се захтијева да скренемо пажњу у нашем ревизорском извјештају на повезане објаве у финансијским извјештајима или, ако такве објаве нису одговарајуће, да модификујемо наше мишљење. Наши закључци се темеље на ревизијским доказима прибављеним све до датума нашег ревизорског извјештаја. Међутим, будући догађаји или услови могу узроковати да Група прекине с настављањем пословања по временски неограниченом пословању;
- оцјењујемо укупну презентацију, структуру и садржај консолидованих финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли консолидовани финансијски извјештаји, основне трансакције и догађаје на начин којим се постиже фер презентација.

Ми комуницирамо са онима који су задужени за управљање у вези са, између осталих питања, планираним обимом и временским распоредом ревизије и важним ревизијским налазима, укључујући и све значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

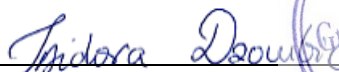
Такође, достављамо руководству Групе изјаву да смо усклађени са релевантним етичким захтјевима у погледу независности и да ћемо их обавијестити о свим односима и осталим питањима за које се може разумно да се претпостави да утичу на нашу независност, и гдје је то могуће, о повезаним мјерама заштите.

Од питања која су саопштена руководству Групе, ми одређујемо која питања су била од највеће важности у ревизији финансијских извјештаја за текући период и стога су кључна ревизијска питања.

Ми описујемо ова питања у извјештају ревизора, осим ако закон или регулатива искључује јавно објелодањивање о том питању или када, у изузетно ријетким околностима, утврдимо да питање не треба да буде укључено у извјештај ревизора, зато што је разумно очекивати да негативне посљедице буду веће него користи од такве обавијести.

Партнер на ревизорском ангажману чији је резултат овај извјештај независног ревизора је Невена Милинковић, Овлашћени ревизор.

Grant Thornton д.о.о. Бања Лука.
Бања Лука, 28. август 2023. године

Исидора Џомбић
Managing Partner - Директор
Grant Thornton д.о.о. Бања Лука

Невена Милинковић
Овлашћени ревизор
Grant Thornton д.о.о. Бања Лука

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЈЕХА

За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

(У КМ)

	Напомене	Година која се завршава 31. децембра 2022.	Година која се завршава 31. децембра 2021.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје производа и услуга	5	36.244.874	38.594.858
Остали пословни приходи	6	1.040.051	939.701
		37.284.925	39.534.559
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Набавна вриједност продате робе		(1.745)	(2.273)
Трошкови материјала	7	(407.380)	259.569
Трошкови горива и енергије	7	(526.860)	419.825
Трошкови плата, накнада плата и остала лична примања	8	(11.529.423)	(10.177.900)
Трошкови производних услуга	9	(2.704.304)	(952.080)
Трошкови амортизације и резервисања	10	(12.527.801)	(12.311.058)
Нематеријални трошкови	11	(1.043.096)	(1.284.479)
Трошкови пореза и доприноса	12	(5.826.528)	(7.859.322)
		(34.567.137)	(33.266.506)
		2.717.788	6.268.053
ПОСЛОВНИ (ГУБИТАК)/ ДОБИТАК			
Финансијски приходи	13	231	9.898
Финансијски расходи	13	(568.312)	(679.989)
		(568.081)	(670.091)
Остали приходи и добици	14	38.721	273.982
Остали расходи и губици	14	(14.991)	(1.652.749)
		23.730	(1.378.767)
Приходи од усклађивања вриједности	15	444.973	148.548
Расходи од усклађивања вриједности	15	(62.639)	-
		382.334	148.548
Приходи и расходи по основу промјене у рач. политикама и исправка грешке из ранијих година	16	-	(67.411)
		2.555.771	4.300.332
ДОБИТАК/ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
Порез на добитак	17	-	-
Одложени порески приходи и расходи периода - нето	17	(438.069)	(1.197.382)
		2.117.702	3.102.950
(ГУБИТАК)/ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
- Основна и разријеђена зарада по акцији	36	0,004792	0,00702

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових консолидованих финансијских извјештаја.

Потписано у име Групе:

Генерални директор

М.П.

Извршни директор

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2022. године (У КМ)

	Напомене	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
АКТИВА			
СТАЛНА СРЕДСТВА			
Нематеријална средства	18	16.808.985	12.836.058
Некретнине, постројења и опрема	18	523.994.490	503.259.917
Средства узета у закуп	18а)	65.411	73.503
Инвестиционе некретнине	19	1.885.608	1.885.608
Дугорочни пласмани	20	7.386.855	7.196.097
		550.141.349	525.251.183
Одложена пореска средства	17	142.149	132.480
ОБРТНА ИМОВИНА			
Залихе и дати аванси	21	1.740.027	1.844.987
Потраживања од купаца	22	72.252.163	97.281.567
Друга потраживања	23	2.279.854	16.924
Краткорочни финансијски пласмани	24	1.393	2.930
Готовински еквиваленти и готовина	26	2.111.885	865.073
Потраживања по основу ПДВ-а	26а	5.779.417	1.039.878
Краткорочна разграничења		60.356	61.655
		84.225.095	101.113.014
Укупна актива		634.508.593	626.496.677
ПАСИВА			
КАПИТАЛ			
	27		
Акцијски капитал		441.955.312	441.955.312
Статутарне резерве		-	946.614
Законске резерве		6.459.787	6.187.834
Ревалоризационе резерве		123.493.364	125.331.405
Нераспоређени добитак		12.995.278	8.364.874
		584.903.741	582.786.039
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ			
Дугорочна резервисања	28	310.667	264.981
Разграничени приход и примљене донације	29	643.814	319.132
Дугорочни кредити	30	14.132.247	15.495.586
Дугорочни лизинг	31	76.474	65.246
Одложене пореске обавезе	17	22.096.161	21.648.422
		37.259.363	37.793.367
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ			
Текуће доспијеће дугорочних кредита	30,31	1.031.555	1.030.968
Текуће доспијеће за лизинг	30	13.053	7.998
Обавезе према добављачима и примљени аванси	32	1.552.768	1.543.010
Остале краткорочне обавезе и ПВР	33	9.748.113	3.335.295
		12.345.489	5.917.271
Укупно обавезе		49.604.852	43.710.638
Укупна пасива		634.508.593	626.496.677
Ванбилансна евиденција	35	256.317.336	256.280.014

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових консолидованих финансијских извјештаја.

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ

за годину која се завршава на дан 31.12.2022. у КМ

	Акцијски капитал	Ревалоризационе резерве	Статутарне резерве	Законске резерве	Нераспоређени добитак	Укупно
Стање 01. јануар 2021. године	441.955.312	126.402.597	946.614	6.187.834	3.442.763	578.935.120
Ефекти процјене вриједности некретнина, постројења и опреме (ХЕ Бистрица)	-	747.971	-	-	-	747.971
Распоодјела добитка	-	-	-	-	-	-
-пренос на законске и статутарне резерве	-	-	-	-	-	-
Остали укупни резултат за годину/укидање ревалоризационих резерви-разлика у амортизацији некретнина, постројења и опрема	-	(1.819.161)	-	-	1.819.161	-
Емисија акцијског капитала и други видови повећања или смањења капитала	-	-	-	-	-	-
Укидање ревалоризационих резерви-расход некретнина, постројења и опреме	-	-	-	-	-	-
Нето добитак текуће године	-	-	-	-	3.102.950	3.102.950
Нето добици/губици периода признати директно у капиталу	-	(2)	-	-	-	(2)
Стање 31. децембра 2021. године	441.955.312	125.331.405	946.614	6.187.834	8.364.874	582.786.039
Кориговано стање на дан 01.01.2022. године	441.955.312	125.331.405	946.614	6.187.834	8.364.874	582.786.039
Остали укупни резултат за годину/укидање ревалоризационих резерви-разлика у амортизацији некретнина, постројења и опрема	-	(1.838.041)	-	-	1.838.041	-
Остале промјене	-	-	163.171	271.953	(435.124)	-
Распоодјела добитка за 2021. годину	-	-	-	-	-	-
Нето добитак текуће године	-	-	-	-	2.117.702	2.117.702
Нето добици/губици периода признати директно у капиталу	-	-	-	-	-	-
Остале промјене (пренос статутарних резерви на основу одлуке Управе друштва УП-02-08/23)	-	-	(1.109.785)	-	1.109.785	-
Стање 31. децембра 2022. године	441.955.312	123.493.364	-	6.459.787	12.995.278	584.903.741

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових консолидованих финансијских извјештаја.

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
(У КМ)

	Година која се завршава 31. децембра 2022.	Година која се завршава 31. децембра 2021.
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од продаје и примљени аванси	68.650.645	52.136.898
Прилив од премије, субвенција, дотација и сл.	14.427	
Остали приливи из пословних активности	7.589.735	9.461.469
Одливи за набавке сировина, материјала и друге трошкове пословања и дати аванси добављачима	(4.911.554)	(3.111.269)
Одливи на основу бруто зарада, накнада зарада и других личних расхода	(11.610.270)	(10.738.535)
Одливи на основу камата	(22)	(18.584)
Одливи по основу осталих дажбина	(15.104.918)	(16.163.779)
<i>Нето (одливи)/ приливи готовине из пословних активности</i>	44.628.043	31.566.200
Токови готовине из активности инвестирања		
Приливи по основу краткорочних финансијских пласмана	-	1.000.000
Приливи по основу продаје акција и удјела	-	-
Приливи по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	2.930	2.930
Приливи од камата	231	9.897
Приливи од продаје опреме и нематеријалних средстава	213.428	360.715
Одливи по основу куповине акција и удјела	-	-
Одливи по основу набавке нематеријалних улагања и некретнина, постројења и опреме	(39.716.154)	(28.089.101)
Одливи по основу куповине акција и удјела	(2.249.205)	-
Одливи по основу дугорочних финансијских пласмана	-	-
<i>Нето (одливи)/ приливи готовине из активности инвестирања</i>	(41.748.770)	(26.715.559)
Токови готовине из активности финансирања		
Одливи по основу дугорочних кредита	(1.608.271)	(1.666.041)
Одливи на основу лизинга	(20.304)	-
Одливи на основу исплате дивиденде	(3.887)	(2.511.545)
Приливи по основу дугорочних кредита	-	-
Прилив по основу дугорочних финансијских обавеза	-	-
<i>Нето (одливи)/ приливи готовине из активности финансирања</i>	(1.632.462)	(4.177.586)
Нето повећање готовине и еквивалената готовине	1.246.811	673.055
Нето смањење готовине и еквивалената готовине		
Позитивне курсне разлике	1	1
Негативне курсне разлике	-	-
Готовина и еквиваленти готовине на почетку године	865.073	192.017
Готовина и еквиваленти готовине на крају године	2.111.885	865.073

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових консолидованих финансијских извјештаја.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ

Матично друштво Хидроелектране на Дрини, Вишеград (у даљем тексту: “Матично друштво”) основано је одлуком Јавног предузећа “Електропривреда” Републике Српске број 01-18-3/92 од 18. августа 1992. године.

Друштво је уписано у регистар привредних организација који се води код Основног суда у Сокоцу под бројем регистарског улошка И-1642.

У складу са наведеним Рјешењем Друштво је регистровано за обављање дјелатности производње хидроелектричне енергије, испитивање терена бушењем и сондирањем, студије, истраживања и пројектовање хидрограђевинских и других објеката, мријешћење и узгој рибе у рибњацима и постављање електричних инсталација и опреме.

Рјешењем Основног суда у Српском Сарајеву број У-513/98 од 3. децембра 1998. године дјелатност Друштва је проширена на обављање спољно-трговинског промета, а назив фирме промијењен у ЈМДП “Електропривреда” Републике Српске са п.о. Зависно државно предузеће “Хидроелектране на Дрини”, Вишеград са п.о.

Рјешењем Основног суда у Источно Сарајеву-Соколац број: У-200/05 од 1. августа 2005. године извршена је статусна промјена којом је извршена промјена облика организовања гдје је Друштво као Јавно предузеће прешло у акционарско друштво, а након Рјешења Окружног привредног суда Источно Сарајево број 061-0-REG-11-000544 од 7. децембра 2012. године Мјешовити Холдинг “Електропривреда Републике Српске” – Матично предузеће а.д. Требиње, Зависно државно предузеће “Хидроелектране на Дрини” а.д. Вишеград.

Друштво послује у оквиру Мјешовитог Холдинга “Електропривреда Републике Српске” а.д. (у даљем тексту: “Холдинг”).

Основна дјелатност Друштва је производња електричне енергије, одржавање хидроенергетских постројења, као и вођење надзора на изградњи хидроенергетских објеката на сливу ријеке Дрине. У оквиру основне дјелатности Друштво је у току 2022. године произвело 849.020.274 KWh електричне енергије (2021. године – 1.173.971.000 KWh електричне енергије).

На дан 31. децембра 2022. године Друштво је запошљавало 367 радника (31. децембра 2021. године је имало 325 радника).

Јединствени идентификациони број Друштва је 4400497620000.

Сједиште Друштва је у Вишеграду, Комплекс Андрићград бб.

1а) ПОВЕЗАНЕ СТРАНЕ И ОСНОВЕ ЗА КОНСОЛИДАЦИЈУ

Повезане стране:

1. Хидроелектране “Бистрица” д.о.о Фоча, Немањина 19,

Матични број: 11038654, ЈИБ/ПИБ 4/402895930003, шифра дјелатности 35.11. Предузеће је уписано у регистар код Окружног привредног суда у Требињу под бројем МБС 62-01-0094-10(Ру-1-1979-00). Оснивачи друштва су :

- МХ “Електропривреда Републике Српске” ЗП “Електродистрибуција” а.д Пале Ул. Николе Тесле 12, са удјелом од 10% уписаног и уплаћеног капитала, и , истовремено 10% укупних гласачких права, затим
- „Kaldera Company“ д.о.о Лакташи, Кобатовци бб, са удјелом од 30% уписаног и уплаћеног капитала, и , истовремено 30% укупних гласачких права, и
- Енерго Босна а.с., Ортоново намести 1424/36, Холешовице 170 00 Праг 7, Чешка Република, са удјелом од 60% уписаног и уплаћеног капитала, и , истовремено 60% укупних гласачких права.

Пренос удјела, уз накнаду, од оснивача ка стицаоцу (ЗП “Хидроелектране на Дрини” а.д) одвијао се у два корака. У првом кораку склопљени су Уговори са оснивачима којим је од оснивача извршен пренос уз накнаду у износу од 51 % уписаног и уплаћеног капитала, чиме је стицалац постао већински власник капитала Хидроелектране „Бистрица“ д.о.о. Са оснивачем ЗП “Електродистрибуција” а.д Пале склопљен је Уговор о преносу удјела број ОПУ 20187/2019, којим је ЗП “Електродистрибуција” а.д Пале пренијела свој удио од 10%.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

1а) ПОВЕЗАНЕ СТРАНЕ И ОСНОВЕ ЗА КОНСОЛИДАЦИЈУ (наставак)

Такође је и са оснивачем „Kaldera Company“ д.о.о Лакташи, закључен Уговор о преносу удјела број ОПУ 2292/2019 од 24.06.2019. године којим је ЗП “Хидроелектране на Дрини“ а.д. откупила дио од 2,5 % укупног удјела који је имала „Kaldera Company“ д.о.о у капиталу Хидроелектране „Бистрица“ д.о.о. Исто је урађено и са оснивачем Енерго Босна а.с., Праг, уговор број ОПУ1086/2019 од 24.06.2019. године, износ од 38,5 % укупног удјела ове компаније у капиталу Хидроелектране „Бистрица“ д.о.о.

Откуп удјела извршен је на основу понуде за продају удјела 51% у ХЕ Бистрица поднијету од стране Енерго Босна а.с Праг, и Извјештаја о процјени вриједности капитала ХЕ Бистрица, д.о.о Фоча, кага је сачинио независни процјенитељ од 14.12.2017. године, и Елабората који је урадио „БП Ревизор“ д.о.о Сарајево чији је предмет била анализа процјене вриједности коју је урадио Grant Thornton д.о.о Бања Лука.

Самом чину откупа претходило је низ одлука:

- Инвестициона Одлука Надзорног одбора ЗП“ХЕ на Дрини“ бр, НО-05-03/19 од 06.02.2019. године,
- Одлука Владе Републике Српске, у функцији Скупштине акционара Акционог фонда РС а.д Бања Лука, бр.04/1-012-2-464/19 од 14.02.2019. године о давању сагласности на инвестициону Одлуку Надзорног одбора МХ „ЕРС“м.п.а. д, ЗП “Хидроелектране на Дрини“ а.д. Вишеград о куповини удјела у ХЕ „Бистрица“ д.о.о Фоча,
- Одлука Управе Предузећа број УП-12-06/19 од 05.03.2019. године о куповини удјела у ХЕ „Бистрица“ д.о.о Фоча према Понуди од 15.02.2018. године,
- Препорука Обора за ревизију број ОР-06-04/19 од 06.03.2019. године о куповини удјела у ХЕ „Бистрица“ д.о.о Фоча према Понуди од 15.02.2018. године,
- Одлука Надзорног Одбора број УП-07-04/19 од 06.03.2019. године о куповини удјела у ХЕ „Бистрица“ д.о.о Фоча према Понуди од 15.02.2018. године,
- Рјешење Комисије за концесије Републике Српске број 01-308-1/19 од 06.03.2019. године о давању сагласности за промјену власничке структуре у концесионом привредном друштву ХЕ „Бистрица“ у коме се преноси 51 % власничких права са дотадашњих власника,
- Одлука Владе Републике Српске, у функцији Скупштине акционара Акционог фонда РС а.д Бања Лука, број 04/1-012-2-682/19 од 14.03.2019. године о давању претходне сагласности МХ „ЕРС“м.п.а. д, ЗП“Хидроелектране на Дрини“ а.д. Вишеград за куповину удјела у ХЕ „Бистрица“ д.о.о Фоча и повезивање са тим друштвом.
- Рјешење Владе Републике Српске број 04/1-012-2-683/19 од 14.03.2019. године о одобравању промјене власничке структуре у концесионом привредном друштву ХЕ „Бистрица“д.о.о Фоча, и
- Одлука Скупштине Друштва број СА-21-11/19 од 22.03.2019. године о куповини удјела у ХЕ „Бистрица“ д.о.о Фоча према Понуди од 15.02.2018. године.

Уплата уговорених удјела у висини од 51 % процјењене вриједности капитала извршена је закључно са 08.10.2019. године.

Рјешењем Окружног привредног суда у Требињу број 062-0-Рег-19-000334 од 13.11.2019. године извршена је регистрација промјене у власништву удјела у ХЕ „Бистрица“, д.о.о Фоча.

Други корак је почео понудом предузећа „Kaldera Company“, д.о.о Лакташи за продају 49% удјела које је ово предузеће у међувремену стекло у капиталу ХЕ“Бистрица“. Куповини преосталог дијела од 49 % претходиле су следеће одлуке:

- Нацрт одлуке Управе Друштва ЗП “Хидроелектране на Дрини“ а.д. Вишеград о куповини 49 % удјела у ХЕ „Бистрица“ д.о.о Фоча од „Kaldera Company“, д.о.о Лакташи, према понуди бр.222/19 од 01.11.2019. године број УП-54-03/19 од 01.11.2019. године,
- Препорука Одбора за ревизију ЗП “Хидроелектране на Дрини“ а.д. Вишеград о куповини 49% удјела у ХЕ „Бистрица“ д.о.о Фоча од „Kaldera Company“, д.о.о Лакташи, према понуди бр.222/19 од 01.11.2019. године број ОР-18-22/19 од од 04.11.2019. године,
- Одлука Надзорног одбора ЗП “Хидроелектране на Дрини“ а.д. Вишеград о куповини 49% удјела у ХЕ „Бистрица“ д.о.о Фоча од „Kaldera Company“, д.о.о Лакташи, према понуди бр.222/19 од 01.11.2019. године број НО-25-22/19 од од 04.11.2019. године,
- Одлуке о давању сагласности на Инвестициону одлуку Надзорног одбора ЗП “Хидроелектране на Дрини“ а.д. Вишеград број НО-25-22/19 од 04.11.2019 године Управе МХ “ЕРС“ а.д Требиње, Надзорног одбора и Одбора за ревизију МХ “ЕРС“м.п а.д. Требиње, те Владе Републике Српске.
- Одлука Скупштине акционара МХ “ЕРС“ м.п.а.д Требиње, ЗП “Хидроелектране на Дрини“ а.д. број СА-63-27/19 од 13.12.2019. године о куповини 49% удјела у ХЕ „Бистрица“, д.о.о Фоча од предузећа „Kaldera Company“, д.о.о Лакташи, према понуди бр.222/19 од 01.11.2019. године.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

1а) ПОВЕЗАНЕ СТРАНЕ И ОСНОВЕ ЗА КОНСОЛИДАЦИЈУ (наставак)

Уплата преосталог удјела у ХЕ „Бистрица“ у висини од 49 % извршена је 25.12.2019. године, чиме су се стекли одговарајући услови за регистрацију власништва од стране стичаоца ЗП “Хидроелектране на Дрини” а.д. Вишеград, код надлежног Суда у проценту од 100%. У току 2022. године Друштво је наставило улагање у ХЕ Бистрица тако да је износ уписаног и уплаћеног капитала на дан 31.12.2022. године износио 55.812.995 КМ.

На дан 31. децембра 2022. Друштво запошљава 16 радника, од тог један радник запослен на 4 сата дневног рада (31. децембра 2021. године је имало 16 радника).

Јединствени идентификациони број Друштва је 4402895930003
Сједиште Друштва је у Фочи, Немањина 19.

У даљем тексту ова економски повезана цјелина имаће назив Група.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Изјава о усаглашености

Приложени консолидовани годишњи финансијски извјештаји повезаних страна: Мјешовитог Холдинга "Електропривреда Републике Српске", Матично предузеће а.д. Зависног предузећа "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, и Хидроелектрана Бистрица“д.о.о. Фоча „ састављени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске.

У складу са одредбама IAS 27 “Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји” контрола консолидованих зависних друштава се постиже уколико:

- има моћ над више од половине гласачких права по основу споразума са осталим инвеститорима управљања над субјектом,
- Има моћ управљања финансијским и пословним политикама ентитета на основу Статута или споразума,
- Има моћ именованја или опозива већине чланова Надзорног одбора, а контрола над ентитетом је у рукама тог одбора,
- има моћ већинског гласања на састанцима Надзорног одбора, а контрола над ентитетом је у рукама тог одбора.

Консолидација зависног друштва почиње од тренутка успостављања контроле Друштва над зависним друштвом, и престаје кад Друштво изгуби ту контролу. Односно, приходи и расходи зависног друштва се укључују у консолидовани извјештај о добитку и губитку и осталом укупном резултату од датума када је Друштво стекло контролу над зависним друштвом до датума када је Друштво изгубило контролу над зависним друштвом. Сви износи имовине, обавеза, капитала, прихода, расхода и токова готовине који су настали из међусобних трансакција чланице су у потпуности елиминисани приликом консолидације.

2.2. Основе вредновања и састављања финансијских извјештаја

Консолидовани финансијски извјештаји Групе су припремљени по начелу набавне вриједности (историјског трошка), изузев некретнина, постројења, опреме и одређених финансијских инструмената који су вредновани по ревалоризованим износима или фер вриједности на крају сваког извјештајног периода, што је и детаљније објашњено у рачуноводственим политикама у наставку.

Историјски трошак је генерално заснован на фер вриједности накнаде плаћене у замјену за робу и услуге. Фер вриједност је цијена коју би примили од продаје имовине или платили за пренос обавеза у уобичајеној трансакцији између тржишних учесника на дан вредновања, без обзира да ли је та цијена директно провјерљива или процијењена коришћењем других техника вредновања.

Приликом процјењивања фер вриједности имовине или обавеза, Група узима у обзир оне карактеристике имовине или обавеза које би узели у обзир и други учесници на тржишту приликом одређивања цијене имовине или обавеза на датум вредновања.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Основе вредновања и састављања финансијских извјештаја (наставак)

Финансијски извјештаји Групе су приказани у формату прописаном Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике (“Службени гласник РС”, број 104/21 и 59/22), Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике (“Службени гласник РС”, број 59/22).

Група је приликом састављања биланса токова готовине за пословну 2022. годину користило директни метод извјештавања о токовима готовине. Група је у састављању ових финансијских извјештаја примјењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3 уз финансијске извјештаје, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Српске.

2.3. Функционална валута и валута извјештавања

Износи у финансијским извјештајима у прилогу су изражени у Конвертибилним маркама (КМ). КМ представља функционалну и званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање (“МСФИ”) и Међународних рачуноводствених стандарда (“МРС”)

(а) Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду у Републици Српској

Приложени појединачни финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда (“МРС”), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања (“МСФИ”, у даљем тексту заједно: “Стандарди”), који су били у примјени на дан 1. јануара 2022. године и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске.

(а) Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду у Републици Српској (наставак)

Наиме, на основу одредби Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске (“Службени гласник РС”, број 94/15 и 78/20), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују МРС, односно МСФИ, као и Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете (“МСФИ за МСЕ”), Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор (“IPSAS”), Међународне стандарде вредновања (“IVS”), Међународне стандарде за професионалну праксу интерне ревизије, Концептуални оквир за финансијско извјештавање, Кодекс етике за професионалне рачуновође и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (“IASB”) и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа (“IFAC”).

У складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник РС“, број 94/15, 78/20), дана 9. новембар 2020. године, Управни одбор Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске донио је „Одлуку о утврђивању и објављивању превода Међународних стандарда финансијског извјештавања (МСФИ) из 2019 којег чине: Концептуални оквир за финансијско извјештавање и основни текстови Међународних рачуноводствених стандарда (МРС), односно Међународни стандарди финансијског извјештавања (МСФИ) издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем издати, односно усвојени и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примјере, смјернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примјере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је он саставни дио стандарда, односно тумачења.

Наведеном Одлуком, утврђени су и објављени преводи Стандарда и тумачења, издатих од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде из 2019. године, који су објављени на интернет страници Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

2.ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање (“МСФИ”) и Међународних рачуноводствених стандарда (“МРС”) (наставак)

Руководство Друштва анализира промјене у важећим Стандардима и тумачењима, као и новоусвојене Стандарде и тумачења издата након 1. јануара 2019. године, и након установљавања Стандарда и тумачења који су релевантни за Друштво, има намјеру да исте примјени у састављању финансијских извјештаја након што они буду званично преведени и објављени у Републици Српској.

(б) *Објављени стандарди и тумачења која су у примјени у текућем периоду*

- Референце на концептуални оквир (измјене и допуне МСФИ 3);
- Концесије за изнајмљивање у вези са ЦОВИД-19 након 30. јуна 2021. године (Измјене и допуне МСФИ 16) (на снази за годишње периоде који почињу 01. априла 2021);
- Некретнине, постројења и опрема: Приходи прије намјераване употребе (измјене и допуне МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема);
- Штетни уговори – Трошкови испуњења уговора (измјене и допуне МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина);
- Годишња побољшања (циклус 2018.-2020.);
- Прва примјена зависног субјекта (измјене и допуне МСФИ 1 – Прва примјена МСФИ);
- Подстицаји најмова (измјене и допуне МСФИ 16 - Лизинг);
- Опорезивање у мјерењу фер вриједности (Измјене и допуне МРС 41 - Пољопривреда).

Почетна примјена стандарда који су објављени и преведени у Републици Српској није имала значајан утицај на финансијске извјештаје Друштва.

в) *На дан одобравања ових финансијских извјештаја, слједећи Стандарди и измјене постојећих Стандарда, као и нова тумачења су били издати, али нису постали ефективни:*

- Измјене и допуне МСФИ 17 'Уговори о осигурању' (измјене и допуне МСФИ 17 и МСФИ 4);
- Класификација обавеза као краткорочних или као дугорочних (измјене и допуне МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја);
- Објелодањивање рачуноводствених политика (измјене и допуне МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја);
- Одгођена порезна имовина и обавезе које произлазе из поједине трансакције (измјене и допуне МРС 12 – Порез на добитак).

Руководство Групе је изабрало да не усвоји ове нове Стандарде и измјене постојећих Стандарда прије него они ступе на снагу. Руководство предвиђа да усвајање ових нових Стандарда и измјена постојећих Стандарда неће имати материјалан утицај на финансијске извјештаје Групе у периоду иницијалне примјене.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.5 Упоредни подаци и корекција почетног стања

Група је као упоредне податке приказала консолидовани биланс успјеха, консолидовани биланс стања, консолидовани извјештај о промјенама на капиталу и консолидовани извјештај о токовима готовине за годину која се завршава 31. децембра 2021. године. Имајући у виду да је на дан 01.01.2022. године дошло до промјене контног плана у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и Правилника о форми и садржини образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике (Сл. гласник 104/21 и 59/22), извршена је рекласификација појединих позиција ради обезбјеђење упоредивости података.

2.6. Сталност пословања

Група саставља своје финансијске извјештаје у складу са начелом сталности пословања.

Текуће обавезе Зависног друштва ХЕ Бистрица д.о.о. Фоча на дан 31. децембар 2022. године значајно превазилазе текућу имовину за износ од 22.257.346 КМ. Даље, Зависно друштво је за 2022. годину исказало губитак у износу од 813.534 КМ, док акумулирани губитак ранијег периода на дан 31. децембра 2022. године износи 2.858.928 КМ. Даље, битно је поменути да је Зависно друштво у процесу изградње капацитета, и у вези са тим не остварује властите приходе од основне дјелатности. Очекује се да ће расходи знатно расти у наредном периоду до изградње предвиђених хидроелектрана, када се очекују приходи и самоодрживост

Руководство Групе сматра да преузима све неопходне мјере везане за нормално и континуирано обављање оперативних активности, што ће утицати на повећање ликвидности Групе и да неће бити угрожена сталност пословања Зависног друштва.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи од продаје

Приходи од продаје робе и производа се исказују по правичној вриједности средстава која је примљена или ће бити примљена, у нето износу након умањења за дате попусте, поврате производа и порез на додатну вриједност.

Приход остварен продајом електричне енергије остварује по основу продаје Матичном предузећу Електропривреде Републике Српске, а.д. Требиње (у даљем тексту: “Дирекција”) по цијенама утврђеним од стране Регулаторне комисије за електричну енергију Републике Српске.

Приходи и расходи од камата се књиже у корист односно на терет обрачуноског периода на који се односе примјеном методе ефективне каматне стопе.

3.2. Трошкови текућег одржавања и оправки

Трошкови текућег одржавања и оправки некретнина, постројења и опреме исказани су у стварно насталом износу.

3.3. Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања су прерачунате у њихову противвриједност у КМ по званичном курсу важећем на дан биланса стања.

Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у КМ по званичном курсу важећем на дан сваке промјене. Настале позитивне и негативне курсне разлике књиже се у корист или на терет биланса успјеха. Позитивне и негативне курсне разлике настале прерачуном средстава и обавеза у страним средствима плаћања на дан биланса стања и курсне разлике настале прерачуном пословних промјена у страним средствима плаћања у току године, књиже се у корист или на терет биланса успјеха.

3.4. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су иницијално исказани по набавној вриједности и умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средстава у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате. Након иницијалног признавања некретнине, постројења и опрема се вреднују по фер вриједности. Ради свођења вриједности некретнина, постројења и опреме на њихову фер тржишну вриједност, Група у току 2021. године, ангажовало независног процјенитеља да изврши процјену фер вриједности некретнина, постројења и опреме Друштва са стањем на дан 31. децембра 2020. године. Независни процјенитељ је извршио процјену фер вриједности некретнина, постројења и опреме коришћењем трошковог приступа (DRC метод), а као допунски корективни метод је коришћен тржишни приступ (метод директног упоређивања цијена), и у свом извјештају утврдио позитивне и негативне ефекте процјене вриједности, по сваком појединачном средству.

Када се књиговодствена вриједност некретнина, постројења и опреме повећа као резултат ревалоризације, утврђени добитак се књижи у корист ревалоризационих резерви које представљају дио укупног капитала, осим за износе за које та повећања представљају сторнирање износа смањења вриједности, која су по ранијим ревалоризацијама била утврђена за иста та средства и која су, у ранијим периодима, била призната као трошак, у ком случају се ревалоризацијом утврђено повећање књижи у корист биланса успјеха до износа до кога је раније смањење било књижено као трошак. Када се књиговодствена вриједност некретнина, постројења и опреме смањи као резултат ревалоризације, губитак утврђен ревалоризацијом се књижи на терет биланса успјеха. Међутим, губитак утврђен ревалоризацијом се књижи директно на терет капитала у оквиру ревалоризационих резерви до износа до кога је раније повећање било књижено као ревалоризациона резерва. Под некретнинама, постројењима и опремом сматрају се она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године. Добитици или губитци који се јављају приликом расходовања или продаје некретнина, постројења и опреме, исказују се у билансу успјеха као дио осталих пословних прихода или осталих пословних расхода. Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек кориштења средстава, увећавају вриједност средстава. Оправке и одржавања се књиже на терет текућег обрачуноског периода и приказују као трошкови пословања.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине Групе чини земљиште (већи број парцела разнородних класа) које се држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вриједности некретнине, а не ради употребе за производњу или пружање услуга, или за потребе административног пословања, или продаје у оквиру редовног пословања.

Инвестиционе некретнине се почетно мјере по набавној вриједности или цијени коштања, која обухвата набавну цијену и све издатке који се могу директно приписати некретнинама. Накнадни издатак на већ признатој инвестиционој некретнини приписује се исказаном износу те инвестиционе некретнине ако је вјероватно да ће прилив будућих економских користи бити већи од првобитно процијењене стопе приноса те инвестиционе некретнине. Сви остали издаци се признају као расход периода. Након почетног признавања инвестициона некретнина се мјери по фер вриједности, при чему се ефекти у промјени фер вриједности евидентирају у корист или на терет биланса успеха Групе.

3.6. Амортизација

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава по стопама које су добијене на основу процјене преосталог вијека коришћења и набавне и процијењене вриједности некретнина, постројења и опреме.

Процијењени корисни вијек употребе појединих група некретнина, опреме и нематеријалних улагања, који је служио као основа за обрачун амортизације и примијењене стопе у току 2022. године је сљедећи:

	<u>Стопа амортизације</u>	<u>Вијек трајања (година)</u>
Грађевински објекти	1.00 - 5%	20 – 100
Трансформатори	2 - 20%	5 – 50
Намјештај	10%	10
Рачунари	20%	5
Остала опрема	2 - 20%	5 – 50

3.7. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су исказана по набавној вриједности, умањена за укупну акумулирану исправку вриједности и евентуалне укупне акумулиране губитке услед умањења вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по факури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате. Нематеријална улагања се састоје од програма за видео надзор и рачуноводствени софтвер, као и пројектне документације о снимањима терена.

Инвестиционе некретнине се почетно мјере по набавној вриједности или цијени коштања, која обухвата набавну цијену и све издатке који се могу директно приписати некретнинама.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.8. Обезвјеђење вриједности имовине

На дан биланса стања, руководство Групе анализира вриједности некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања приказане у консолидованим финансијским извјештајима. Уколико постоји индикација да за неко нематеријално улагање односно средство постоји обезвјеђење, надокнадиви износ те имовине се процјењује како би се утврдио износ обезвјеђења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процијењен као нижи од вриједности исказане у финансијским извјештајима, вриједност средства исказаног у финансијским извјештајима се смањује до своје надокнадиве вриједности.

Обезвјеђење се признаје као трошак текућег периода и евидентира у оквиру осталих пословних расхода, уколико средство није приказано у консолидованим финансијским извјештајима по ревалоризованој вриједности, када се обезвјеђење третира као смањење ревалоризационе резерве до ревалоризованог износа.

Ако се касније поништи обезвјеђење, вриједност средства приказана у консолидованим финансијским извјештајима се повећава до промијењене процјене надокнадивог износа, али тако да повећана вриједност приказана у консолидованим финансијским извјештајима не прелази износ који би био приказан да се у протеклим годинама није рачунало обезвјеђење. Поништење обезвјеђења се рачуна као приход текућег периода, уколико средство није приказано у консолидованим финансијским извјештајима по ревалоризованој вриједности, када се поништење обезвјеђења третира као повећање ревалоризационе резерве.

На дан 31. децембра 2022. године руководство Групе сматра да не постоје индикације умањења вриједности некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања Групе.

3.9. Залихе

Залихе се евидентирају по нижој од набавне вриједности и нето продајне вриједности.

Вриједност залиха материјала и горива, резервних дијелова, алата и инвентара се вреднује по набавној вриједности. Набавна вриједност укључује вриједност по фаktури добављача, транспортне и зависне трошкове. Алат и инвентар се отписује 100% приликом издавања у употребу.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вриједности залиха у случајевима када се оцијени да је потребно свести вриједност залиха на њихову нето продајну вриједност. За оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима врши се одговарајућа исправка вриједности, или се у cjелости отписују.

3.10. Разграничени приходи од донација

Разграничени приходи од донација представљају вриједност примљених некретнина, постројења и опреме без накнаде, који се амортизују у износу који представља износ трошка годишње амортизације некретнина, постројења и опреме која су примљена без накнаде, као и износ свођења дугорочних обавеза на фер вриједност по основу примитка кредита по каматној стопи нижој од тржишне, а све у складу са IAS 20 "Рачуноводство државних давања и објелодањивање државне помоћи".

3.11. Бенефиције запосленима

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Група је обавезна да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених у износима који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Група има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.11. Бенефиције запосленима (наставак)

б) *Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда*

У складу са Посебним колективним уговором о раду, Група је обавезна да запосленима, при одласку у пензију исплати отпремнину у износу од три до шест просјечних нето плата Групе или запосленог, ако је то повољније за запосленог. Као основица за обрачун узима се просјечна плата радника остварена у посљедњих шест мјесеци прије остваривања права на пензију. Поред тога, Група је у обавези да исплаћује и јубиларне награде за проведени рад код Послодавца у Електропривреди РС или бившој Електропривреди БиХ и то по једну просјечну нето плату исплаћену у Републици Српској у предходној години за навршених 10, 20, и 30 година радног стажа..

Број година проведених у Групи	Број плата
10	1
20	1
30	1

На основу IAS 19 "Примања запослених" захтјева се обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

3.12. Опорезивање

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит ("Службени гласник РС", број 91/06 и 57/12, 94/15 и 1/17), а који се примјењује почевши од 1. јануара 2007. године. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, а у складу са пореским прописима Републике Српске.

Порески прописи Републике Српске предвиђају могућност умањења пореске основице за износе улагања у некретнине, постројења и опрему за обављање властите производне дјелатности.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике проишле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вриједности. Важеће пореске стопе на дан биланса стања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска потраживања се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

Порез на додатну вриједност

Законом о порезу на додатну вриједност ("Службени гласник БиХ", број 9/05, 35/05 и 100/08) уведена је обавеза и регулисан је систем плаћања пореза на додатну вриједност (ПДВ) на територији Босне и Херцеговине, почевши од 1. јануара 2006. године, чиме је замијењен систем опорезивања примјеном пореза на промет производа и услуга.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13 Финансијски инструменти

Финансијска средства и обавезе се евидентирају у билансу стања Групе, од момента када је Група уговорним одредбама везана за инструмент.

Финансијска средства престају да се признају када Група изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмента реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Група испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

(а) Финансијска имовина

Сва финансијска имовина се признаје, односно престаје се признавати на датум трговања кад је купопродаја финансијског средства дефинисана уговореним датумом испоруке финансијског средства у роковима утврђенима према конвенцијама на предметном тржишту, и иницијално је мјерена по фер вриједности, укључујући трансакционе трошкове.

Недериватна финансијска имовина се класификује у сљедеће категорије: финансијска имовина расположива за продају, у посједу до доспијећа, те дати кредити и потраживања. Класификација зависи од природе и сврхе финансијске имовине, и одређена је у тренутку иницијалног признавања.

Метода ефективне каматне стопе

Метода ефективне каматне стопе је метода обрачуна амортизованог трошка финансијске имовине и распоређивања прихода од камата током одређеног периода. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која тачно дисконтује будућа новчана примања књиговодствене вриједности финансијске имовине кроз очекивани вијек трајања финансијске имовине, или гдје је то могуће, краћег периода.

Приходи се признају на бази ефективне каматне стопе за кредите и потраживања и дужничке инструменте, изузев за оне који су исказани по фер вриједности кроз биланс успјеха.

Финансијска имовина расположива за продају

Акције које не котирају на берзи и откупиви дужнички вриједносни папири држани од стране, а којима се тргује на активном тржишту, су класификовани као расположиви за продају и презентују се по фер вриједности, користећи се текућом тржишном вриједности неког другог инструмента који је суштински једнак или се базира на очекиваним новчаним токовима имовине која представља основ улагања. Улагања за која није могуће реално утврдити фер вриједност се мјере по трошку.

Добици и губици који настају због промјене фер вриједности директно утичу на капитал, односно на нереализоване добитке/ губитке од ХоВ расположивих за продају, са изузетком умањења за импаритетне губитке, камате обрачунате користећи метод ефективне каматне стопе и добитак или губитак на монетарну имовину од курсних разлика, који се директно признају у биланс успјеха периода. Када се таква имовина продаје, или је изложена трајном смањењу вриједности, кумулативни добитак или губитак претходно остварен по фер вриједности за улагања је укључен у приходе и расходе периода. Инструменти капитала класификовани као расположиви за продају који не котирају на активном берзанском тржишту, и чија се фер вриједност не може поуздано утврдити, су вредновани према историјском трошку умањеном за обезвјеђење.

Фер вриједност финансијских средстава расположивих за продају изражених у иностраној валути се одређује у тој валути и прерачунава се по важећој курсној стопи на дан извјештаја о финансијском положају. Промјена у фер вриједности која се може приписати промјенама курса и која резултује промјени амортизованог трошка средства, признаје се у билансу успјеха, док се остале промјене признају као промјене у осталом укупном резултату.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Финансијски инструменти (наставак)

Финансијска средства која се држе до доспијећа

Обвезнице са фиксним или одредивим плаћањима и фиксним роком доспијећа, за које Група има позитивну намјеру и могућност да их чува до доспијећа, класификују се као имовина у посједу до доспијећа. Евидентирају се по трошку амортизације користећи методу ефективне каматне стопе, умањеном за умањење вриједности, са приходом који се признаје на бази ефективног прихода.

Дати кредити и потраживања

Потраживања од купаца, кредити и остала потраживања са фиксним или одредивим плаћањима која не котирају на активном тржишту класификују се као кредити и потраживања. Кредити и потраживања вреднују се по амортизованом трошку, примјеном методе ефективне каматне стопе, умањени за процијењено умањење вриједности. Приход од камате се признаје примјеном ефективне каматне стопе, осим у случају краткорочних потраживања, гдје би признавање прихода било нематеријално.

Потраживања су приказана по њиховој номиналној вриједности, умањеној за исправке вриједности ненаплативих потраживања. Исправка вриједности потраживања врши се индиректно за износ доспјелих потраживања која нису наплаћена у одређеном периоду од датума доспијећа за плаћање, што су, према процјени менаџмента базираној на историјским доказима о износу с тим у вези насталих губитака, потраживања која нису наплаћена преко годину дана. Не врши се исправка потраживања која проистичу из односа повезаних лица која послују у систему "Електропривреде Републике Српске", односно међусобних односа Мјешовитог Холдинга и зависних предузећа. Директан отпис потраживања се врши у случајевима када је немогућност наплате извјесна и документована. Потраживања која су предмет компензације се исправљају по нето принципу.

(а) Финансијска имовина (наставак)

Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују готовину у благајни, депозите код комерцијалних банака, као и високо ликвидна средства која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промјене вриједности.

Умањења финансијске имовине

Финансијска имовина, осим имовине исказане по фер вриједности кроз биланс успјеха, процијењена је за индикаторе умањења на сваки датум извјештаја о финансијском положају. Финансијска имовина је умањена тамо гдје је доказано да су, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијске имовине, процијењени будући новчани токови инвестиције измијењени.

За акције које не котирају на берзи, а класификоване су као расположиве за продају, значајан или продужен пад у фер вриједности вриједносног папира испод његовог трошка сматра се објективним доказом умањења.

За сву осталу финансијску имовину, укључујући откупиве хартије од вриједности класификоване као расположиве за продају, и потраживања по финансијском зајму, објективан доказ умањења може укључити:

- значајне финансијске тешкоће издаваоца или корисника; или
- пропуст или деликвенција у отплати камате или главнице; или
- могућност да ће дужник доћи у стечај или финансијску реорганизацију.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13 Финансијски инструменти (наставак)

За одређене категорије финансијске имовине, као што су потраживања од купаца, средства за која је процијењено да нису умањена, накнадно се процијењују на умањење на колективној основи. Објективан доказ умањења портфолија потраживања укључује претходно искуство Групе у наплати, кашњење у наплати након периода доспијећа, као и промјене у националним или локалним економским условима који су у узајамној вези са неизвршењем потраживања. За финансијску имовину исказану по амортизованом трошку, износ умањења је разлика између књиговодствене вриједности имовине и садашње вриједности процијењених будућих новчаних токова, дисконтованих користећи оригиналну ефективну каматну стопу финансијског средства.

Књиговодствена вриједност финансијске имовине је умањена за губитке умањења директно за сву финансијску имовину, осим за потраживања гдје је књиговодствена вриједност умањена кроз употребу резервисања за умањење вриједности. Када није могуће наплатити потраживања од купаца, онда су иста отписана на терет резервисања за умањење вриједности. Накнадни поврати износа који су претходно отписани се оприходују у корист резервисања за умањење вриједности. Промјене у књиговодственој вриједности резервисања за умањење вриједности евидентирају се у извјештају о добитку и губитку.

Са изузетком хартија од вриједности расположивих за продају, ако се, у наредном периоду, износ губитака од умањења вриједности смањи, и то смањење се односи на догађај који је настао након што је умањење признато, претходно признат губитак умањења може се признати кроз извјештај о укупном резултату у мјери која неће резултовати књиговодственим износом већим него што би био амортизовани трошак да није дошло до признавања умањења вриједности на датум када је умањење вриједности исправљено. Хартије од вриједности – улагања расположивих за продају, губици од умањења, претходно признатих кроз извјештај о укупном резултату, не поништавају се кроз извјештај о укупном резултату. Било које увећање у фер вриједности након губитка умањења је признато директно у капитал.

Престанак признавања финансијске имовине

Група ће престати признавати финансијску имовину само када уговорна права на новчане токове од финансијске имовине истекну, или ако пренесе финансијску имовину, па самим тим и све ризике и награде од власништва средства на други субјект. Ако Група не пренесе нити задржи суштински све ризике и поврате од власништва и задржи контролу над финансијском имовином, Група наставља да признаје финансијску имовину.

(б) Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе.

Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вриједности умањеној за трошкове који се директно могу приписати трансакцији. Након почетног признавања, финансијске обавезе се мјере у износу по коме је обавеза почетно призната, умањена за отплате главнице, умањена за било који отпис одобрен од стране повјериоца. Финансијске обавезе су исказане по амортизованој вриједности коришћењем ефективне каматне стопе. Обавезе по основу камата на финансијске обавезе се евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који се односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Група испуни обавезу или када је обавеза плаћања, предвиђена уговором, укинута или истекла.

3.14. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања директно приписиви стицању, изградњи или производњи средства које се квалификује, капитализују се као дио набавне вриједности тог средства, и то само у периоду када се средство припрема за употребу или продају, и када је вјероватно да ће имати за резултат будуће економске користи, односно када се трошкови могу поуздано измјерити.

Сви остали трошкови позајмљивања се признају као расход у билансу успјеха, у периоду у коме су настали.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.15. Резервисања

Резервисања се признају и врше када Група има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вјероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се може поуздано процијенити износ обавезе.

Резервисања се састоје од резервисања за судске спорове који се воде против Групе, и резервисања за бенефиције запослених у складу са IAS 19 “Примања запослених”.

Резервисања за судске спорове извршена су на основу процјене исхода спорова за које се вјерује да ће настати у наредној години или годинама.

3.16. Донације из нераспоређеног добитка

Група је у јавном власништву, односно под јавном контролом Владе Републике Српске, те на основу одредаба Закона о донацијама предузећа у јавном власништву или под јавном контролом у Републици Српској (“Службени гласник РС”, број 25/03) и на основу Статута Чланова Групе, може додјелјивати донације само из добити и такве донације могу бити додијелјене само за потребе у области спорта, културе, социјалне помоћи и хуманитарне сврхе.

3.17. Пословање са повезаним правним лицима

Пословање у оквиру Електропривреде Републике Српске регулисано је Уговором о међусобним економским односима од 25.10.2021. године, као и Правилником о рачуноводственим политикама МХ „ЕРС“ донесеним у децембру 2020. године. Улагања у зависна предузећа обављају се у појединачним финансијским извјештајима примјеном методе набавне вриједности. Сва зависна предузећа у оквиру Холдинга су дужна утврдити и евидентирати у својим пословним књигама односе са повезаним лицима у складу са ИАС 24 - Објелодањивање повезаних страна. Потраживања из пословних односа представљају износе потраживања у оквиру холдинга и потраживања која Зависним предузећима холдинга дугују трећа лица. Потраживања из интерних односа унутар холдинга настала до 31.12.2004. године у производним предузећима и у холдингу рачуноводствено се евидентирају ванбилансно. Приликом наплате ових потраживања у износу дефинисаном у Уговору о међусобним економским односима умањује се ванбилансна евиденција а повећавају потраживања из интерних односа у корист текућег прихода. Потраживања из интерних односа унутар Холдинга настала након 31.12.2004. године се унутар Холдинга рачуноводствено евидентирају у корист прихода текућег периода. Приликом наплате ових потраживања умањују се потраживања из интерних односа у складу са уговором о међусобним економским односима.

3.18. Сегменти пословања

Састављање и презентацију информација по сегменту одређују предузећа према својим потребама поштујући различите пословне и географске карактеристике (МРС- 14, п- 9). Холдинг и зависна предузећа утврђују пословне сегменте за извјештавање (МРС- 14, п- 31). Холдинг и зависна предузећа су у обавези да извјештавање о пословању врше у складу са Међународним стандардом финансијског извјештавања-сегменти пословања (IFRS 8) по сегментима и то Рудници и термоелектране и Консолидовани извјештаји Холдинга.

3.19. Догађаји након датума билансирања

Догађаји послје датума биланса стања су пословни догађаји настали између 31.12. извјештајне године и датума одобрења за издавање финансијских извјештаја за ту годину (МРС- 10, п- 2). За ефекте пословних догађаја који настају након датума биланса стања и који пружају доказ о стањима која су постојала на дан биланса стања врши се корекција претходно признатих износа у финансијским извјештајима (МРС- 10, п- 8 и 19). За ефекте пословних догађаја који настају након датума биланса стања, а односе се на околности које нису постојале на дан биланса стања, не врши се корекција признатих износа, већ се у напоменама уз финансијске извјештаје врши објелодањивање природе пословног догађаја и процјена његових финансијских ефеката или изјава да таква процјена не може да се изврши (МРС- 10, п- 10 и 21).

Мјешовити Холдинг „ЕРС“МП а.д. Требиње ЗП “Хидроелектране на Дрини“ а.д. Вишеград

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.19 Правилник о рачуноводственим политикама

На основу члана 7. и члан 24. Закона о јавним предузећима, члан 7. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, члана 34. и 40. Статута МХ „ЕРС“ Матичног предузећа а.д. Требиње Надзорни одбор МХ „ЕРС“ а.д. Требиње је на приједлог Управе Матичног предузећа и препоруке Одбора за ревизију Матичног предузећа донио Правилник о рачуноводственим политикама МХ „ЕРС“ на дан 30.12.2020. године. Овим Правилником се утврђује организација рачуноводственог система, начин вођења пословних књига, садржина књиговодствених исправа, рокови за достављање и књижење рачуноводствених исправа, обављање пописа, заштита података и бројна друга питања из рачуноводствене праксе. Одредбе овог Правилника су примјењене у изради консолидованог финансијског извјештаја за 2022. годину.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација финансијских извјештаја захтијева од руководства коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа. Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан биланса стања, која носи ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години представљене су у даљем тексту.

Процијењени корисни вијек некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања

Одређивање корисног вијека некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања је засновано на процјени независног проценитеља, као и историјском искуству са сличним средствима и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора за новонабављена средства која нису била предмет процјене. Адекватност процијењеног преосталог корисног вијека некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања се анализира годишње, или гдје год постоји индиција о значајним промјенама одређених претпоставки.

Обезврјеђење вриједности средстава

Одређивање корисног вијека некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора. Адекватност процијењеног преосталог корисног вијека некретнина, опреме и нематеријалних улагања се анализира годишње, или гдје год постоји индиција о значајним промјенама одређених претпоставки. Руководство Групе сматра да су рачуноводствене процјене у вези са процијењеним корисним вијеком трајања некретнина, опреме и нематеријалних улагања, значајне рачуноводствене процјене, јер укључују и претпоставке о технолошком развоју у веома иновативној индустрији. Такође, услед значајности сталних средстава у укупној активи Групе, утицај сваке промјене у наведеним претпоставкама може бити материјално значајан на финансијски положај Групе, као и на резултате његовог пословања.

Исправка вриједности потраживања

Исправка вриједности за сумњива и спорна потраживања је обрачуната, на основу процијењених губитака услед немогућности купца да испуне неопходне обавезе. Процјена руководства је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима купаца и промјенама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вриједности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Руководство вјерује да није потребна додатна исправка вриједности потраживања, изузев резервисања већ приказаних у финансијским извјештајима.

Одложена пореска средства/обавезе

Одложена пореска средства призната су на све неискоришћене пореске губитке до мјере до које је извјесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се неискоришћени порески губици могу искористити. Значајна процјена од стране руководства Групе је неопходна да би се утврдио износ одложених пореских средстава која се могу признати, на основу периода настанка и висине будућих опорезивих добитака и стратегије планирања пореске политике.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (наставак)

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Групе је да објелодани информације о правичној вриједности оних средстава и обавеза за које постоје званичне тржишне информације и у случајевима када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности.

Правична вриједност за ове потребе се дефинише као вриједност по којој се средство може реализовати, или обавеза измирити, на добровољној бази између субјеката који су упознати са стањем тих средстава, односно обавеза. У Републици Српској не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у условима купопродаје финансијских инструмената пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Сходно томе, у таквом окружењу није могуће поуздано утврдити правичну вриједност. По мишљењу руководства Групе, износи у финансијским извјештајима одражавају правичну вриједност која је у датим околностима највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И УСЛУГА

	У КМ	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2022.	2021.
Приходи од продаје електричне енергије ППЛ, (напомена 34)	36.242.402	38.591.518
Приходи од продаје робе	2.472	3.340
	36.244.874	38.594.858

Приходи од продаје електричне енергије у износу од 36.242.402 КМ у потпуности се односе на приходе Матичног друштва.

6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У КМ	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2022.	2021.
Остали пословни приходи (услуге секундарне и терцијарне регулације) (напомена 34)	988.951	903.066
Приходи од закупнина	18.883	19.886
Реализовани дио донација основна средства	17.367	16.749
Приходи од завода за запошљавање и остали приходи (ХЕ Бистрица)	14.850	-
	1.040.051	939.701

Приходи по основу услуга секундарне и терцијарне регулације у износу од 988.951 КМ представљају приходе настале на основу пружених услуга резерве капацитета и у потпуности се односе на Матично друштво. Оне се обрачунавају на основу мјесечног дописа кога доставља Служба за енергетски обрачун Матичног предузећа у коме су наведени физички и финансијски обим пружених услуга. Пружање ових помоћних услуга дефинисано је чл.8 Уговора о међусобним економским односима МХ ЕРС бр:1-00-1360/21 од дана 25.10.2021. године, и сви се односе на ЗП “Хидроелектране на Дрини“ а.д.Вишеград. Приход од закупнине у износу од 18.883 КМ у цјелости се односи на Матично друштво.

Реализовани дио донација за донирана основна средства у износу од 17.367 КМ, односи се 16.639 КМ на ХЕ Бистрица, а 728 КМ на Матично друштво.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

7. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	У КМ	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2022.	2021.
Трошкови режијског материјала	407.380	259.569
Укупно трошкови материјала	407.380	259.569
Трошкови горива	205.352	86.929
Трошкови енергије	13.084	9.768
Трошкови енергије - повезана правна лица (напомена 34)	308.424	323.128
Укупно трошкови енергије	526.860	419.825
Укупно:	934.240	679.394

Приказани износ трошкова материјала, горива и енергије у 2022. години у износу од 934.240 КМ односе се на Матично друштво у износу од 895.260 КМ и на ХЕ Бистрицу у износу од 38.980 КМ (38.230 КМ трошкови материјала и 750 КМ енергије).

8. ТРОШКОВИ ПЛАТА, НАКНАДА ПЛАТА И ОСТАЛА ЛИЧНА ПРИМАЊА

	У КМ	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2022.	2021.
Бруто зараде	6.965.471	5.775.611
Бруто накнаде зарада	2.099.599	2.541.527
Накнаде члановима Надзорног одбора и Одбора за ревизију	146.813	143.918
Регрес за коришћење годишњег одмора	546.473	508.982
Трошкови службених путовања	117.639	80.538
Трошкови ДПФ	142.280	142.160
Трошкови исхране радника	924.033	760.770
Накнаде за превоз са посла на посао	81.238	52.744
Остали лични расходи и накнаде	505.877	171.650
	11.529.423	10.177.900

У структури трошкова зарада, накнада зарада и остали лични расходи Матично друштво учествује са 10.961.597 КМ и ХЕ Бистрица са 567.826 КМ.

9. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	У КМ	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2022.	2021.
Трошкови транспортних услуга	95.364	82.326
Трошкови закупа	9.975	10.868
Трошкови услуга одржавања - повезана правна лица ИРЦЕ И ХЕС Горња Дрина (напомена 34)	62.950	34.850
Трошкови одржавања – остало	765.926	382.717
Трошкови рекламе и пропаганде	341.151	210.519
Трошкови услуга секундарне и терцијарне регулације	1.303.358	176.105
Трошкови осталих услуга	125.580	54.695
	2.704.304	952.080

Трошкови производних услуга односе се на Матично друштво у износу од 2.600.550 КМ а ХЕ Бистрица 103.754 КМ.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

10. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

	У КМ	
	Година која се завршава 31. децембра 2022.	Година која се завршава 31. децембра 2021.
Трошкови амортизације (напомена 18)	12.387.563	12.153.382
Амортизација средстава узетих у закуп	8.092	8.597
Резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених (напомена 29) – Матично друштво	132.146	149.079
	12.527.801	12.311.058

Трошкове амортизације у 2022. години чине трошкови амортизације Матичног друштва “Хидроелектране на Дрини“ у износу од 12.365.772 КМ и ХЕ Бистрица у износу од 29.883 КМ.

11. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	У КМ	
	Година која се завршава 31. децембра 2022.	Година која се завршава 31. децембра 2021.
Трошкови рачуноводствених услуга	28.586	41.042
Трошкови адвокатских услуга	28.940	8.915
Трошкови ревизије	19.500	24.372
Трошкови општих и заједничких послова Холдинга (напомена 34)	-	639.135
Трошкови непроизводних услуга	261.105	141.206
Трошкови репрезентације	137.742	74.032
Трошкови поклона	42.755	65.564
Трошкови премија осигурања	40.706	36.032
Трошкови платног промета	28.660	10.516
Трошкови чланарина	16.632	12.718
Трошкови стипендије	132.300	-
Остали нематеријални трошкови	306.170	230.947
	1.043.096	1.284.479

Трошкови општих и заједничких послова Холдинга који у 2021. години износе укупно 639.135 КМ се односе на трошкове управе, општих и заједничких послова које обавља Матично друштво према Рјешењу од 21. децембра 2007. године и односе се на ЗП “Хидроелектране на Дрини“. Ових трошкова у 2022. години нису обухваћени новим уговором о Међусобним економским односима. Од укупно приказаних нематеријалних трошкова за 2022. годину у износу од 1.043.096 КМ на Матично друштво односи се 943.728 КМ а на ХЕ Бистрица 99.368 КМ.

12. ТРОШКОВИ ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА

	У КМ	
	Година која се завршава 31. децембра 2022.	Година која се завршава 31. децембра 2021.
Накнада за воде	858.963	1.178.856
Накнаде за противпожарну заштиту	11.213	11.886
Накнада за кориштење шума	26.506	27.998
Концесиона накнада за кориштење електроенергетских објеката	4.535.392	6.236.275
Накнада за кориштење природних ресурса за општине у ФБиХ	145.826	200.514
Регулаторна накнада	85.828	74.228
Остали порези и доприноси	162.800	129.565
	5.826.528	7.859.322

Концесиона накнада у износу од 4.535.392 КМ обрачунава по стопи од 0,0055 КМ/кWh и плаћа у буџет Републике Српске до 15-тог у мјесецу за протекли мјесец (Закон о измјенама и допунама Закона о концесијама, Сл.гласник РС бр.16/18). Од укупно 5.826.528 КМ трошкова пореза и доприноса на ЗП “Хидроелектране на Дрини“ односи се 5.825.105 КМ, а на ХЕ Бистрицу 1.423 КМ.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

13. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ/(РАСХОДИ)

	У КМ	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2022.	2021.
Финансијски приходи		
Приходи камата	231	9.897
Остали финансијски приходи	-	1
	231	9.898
Финансијски расходи		
Расходи камата	(564.967)	(669.860)
Негативне курсне разлике	(3.345)	(10.128)
Остали финансијски расходи	-	(1)
	(568.312)	(679.989)
Финансијски резултат	(568.081)	(670.091)

Финансијски приходи у износу од 231 КМ као и финансијски расходи у износу од 564.523 КМ се односе на Матично друштво, док се на ХЕ Бистрицу односи 3.789 КМ финансијских расхода.

14. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И ДОБИЦИ/ОСТАЛИ РАСХОДИ И ГУБИЦИ

	У КМ	
	2022.	2021.
ОСТАЛИ ПРИХОДИ И ДОБИЦИ	38.721	273.982
Приходи по основу дисконта дугорочног кредита		
МХ ЕРС (Бук Бијела) (напомена 34)	-	84.187
Приходи од укидања дисконта дугорочних кредита	4.215	68.509
Вишкови изузимајући вишкове залиха учинка	-	1
Добиси по основу продаје основних средстава	-	59.897
Наплаћена потраживања од повезаних лица из 2004. године	-	486
Остали приходи	34.506	60.902
	14.991	1.652.749
ОСТАЛИ РАСХОДИ И ГУБИЦИ		
Неотписана вриједност расходованих НПО	(3.610)	-
Трошкови судских спорова и накнада штете трећим лицима	(1.943)	(334)
Расходи по основу дисконта дугорочног кредита МХ ЕРС (Бук Бијела) (напомена 34)	-	(1.652.352)
Мањак по попису залиха материјала	-	(20)
Трошкови отписа залиха (кало, растур и лом)	(8.712)	-
ПДВ на мањкове	(726)	(43)
	23.730	(1.378.767)
РЕЗУЛТАТ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА	23.730	(1.378.767)

Остали приходи и расходи се у потпуности односе на Матично друштво.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

15. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ

	У КМ	
	2022.	2021.
Приходи од усклађивања вриједности остале имовине (ИФРС 9)	252.822	148.548
Приходи од усклађивања вриједности дугорочних пласмана		
Дисконт Бук Бијела (напомена 34)	192.151	-
УКУПНО ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА:	444.973	148.548
Обезврјеђење некретнина, постројења и опреме (напомена 18)	(1.803)	-
Обезврјеђење материјала	(60.836)	-
УКУПНО РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА:	(62.639)	-
ДОБИТАК ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ	382.334	148.548

Приходи и расходи од усклађивања вриједности имовине у цјелини се односе на Матично друштво. Приходи и расходи од усклађивања вриједности остале имовине и обезврјеђење потраживања примјеном индиректне методе утврђивања отписа потраживања настали су примјеном Правилника о рачуноводственим политикама МХ ЕРС усвојеним у децембру 2020. године (члан 107.). На дан 31.12.2022. је извршено књижење по основу примјене МСФИ 9- Финансијски инструменти и то умањење предходно извршене исправке вриједности потраживања настале на основу прве примјене МСФИ 9 у 2020. години у износу од 252.822 КМ. Тај износ је књижен на приходе по основу усклађивања вриједности остале имовине.

Расходи по основу обезврјеђења некретнина, постројења и опреме у износу од 1.803 КМ настали су према налазу Комисије за отуђење жељезних профила из круга фирме ХЕС Горња Дрина бр: 04-00-975/22 од 08.08.2022. године.

Расходи по основу обезврјеђења материјала у износу од 60.836 КМ настали су по основу отписа материјала који дуже вријеме стоје на залихама због застарјелости, неупотребе дуги низ година и захтјева МРС.

16. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНА У РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА И ИСПРАВКА ГРЕШКЕ ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА

	У КМ	
	2022.	2021.
	-	-
Расходи по осн.пром.у рач.пол. и исп. греш. из рани. година	-	(67.411)
УКУПНО:	-	(67.411)

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

17. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

**а) Компоненте пореза на добитак
у КМ**

	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Одложени порески расходи	(447.738)	(1.197.382)
Одложени порески приход	9.669	-
Текући порез на добит	-	-
	(438.069)	(1.197.382)

**б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања и прописане пореске
стоје**

у КМ

**Година која се завршава
31. децембра**

	2022.	2021.
Добитак/(губитак) прије опорезивања	2.555.771	4.300.003
Порез на добитак обрачунат по стопи од 10%	(255.577)	(430.000)
Порески ефекти прихода који се не признају	466.802	498.537
Порески ефекти расхода који се не признају	(194.993)	(252.155)
Неискориштени дио пореског кредита	-	-
Искориштени порески губитак	(16.232)	183.618
<i>Текући порез на добитак</i>	-	-
<i>Ефективна стопа пореза на добитак</i>	0.00%	0.00%

в) Одложена пореска средства

у КМ

**Година која се завршава
31. децембра**

	2022.	2021.
<i>Стање 1. јануар</i>	132.480	914.968
Повећање одложених пореских средстава	9.669	-
Одложена пореска средства по основу порес. губитка	-	(770.275)
Укидање одложених пореских средстава	-	(12.213)
Стање 31. децембар 2022. (нето стање)	142.149	132.480

г) Одложене пореске обавезе

**Година која се завршава
31. децембра**

у КМ

	2022.	2021.
<i>Стање 1. јануар</i>	-	20.817.696
Ефекти процјене на дан 31.12.2020.	-	415.832.
Кориговано стање 31.12.2021.	21.648.423	21.233.528
Ефекти разлике између пореске и рачуноводствене амортизације	447.738	414.895
Стање 31. Децембар 2022.	22.096.161	21.648.423

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

18. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА СРЕДСТВА

	Земљиште	Грађевински објекти	Опрема	Дати аванси за НПО	Некретнине, постројења, опрема у припреми	Улагања на адаптацији туђих објеката	Укупно некретнине,постројења и опрема	Goodvil	Дати аванси за немат улагања и нематер улагања у припреми	Нематеријална
Набавна вриједност										
Стање 31.12.2020.	11.940.997	479.791.232	287.622.247	1.421.290	39.770.474	515.818	821.062.058	10.554.282	-	4.395.814
Ефекти процјене НПО и НМУ							0			
- Позитивни	7.174.965	14.270.184	2.162.544	-	-	-	23.607.693	-	-	-
- Негативни	(228.991)	(482.483)	(2.156.566)	-	-	-	(2.868.040)	-	-	-
Кориговано стање 1 јануар 2021.	18.886.971	493.578.933	287.628.225	1.421.290	39.770.474	515.818	841.801.711	10.554.282	-	4.395.814
Ефекти процјене НПО Бистрица	747.972	-	-	-	-	-	747.972	-	-	-
Набавке у току године	-	-	10.987	-	2.769.248	-	2.780.235	-	-	16.021
Пренос са инвестиција у току	-	-	4.672.068	-	(8.796.596)	-	(4.124.528)	-	-	21.871
Кориштење аванса	-	-	-	(326.583)	-	-	(326.583)	-	-	-
Нови аванси	-	-	-	30.489.602	-	-	30.489.602	-	-	-
Књижење лизинга за закуп	-	-	-	-	80.921	-	80.921	-	-	-
Нематеријална средства у припреми	-	-	-	-	-	-	0	-	152.098	-
Расходовање и отуђења	-	-	(118.504)	-	-	-	(118.504)	-	-	(5.679)
Продаја	-	-	(249.900)	-	(9.865.748)	-	(10.115.648)	-	-	(611.852)
Стање, 31. децембар 2021. године	19.634.943	493.578.933	291.942.876	31.584.309	23.958.299	515.818	861.215.178	10.554.282	152.098	3.816.175
Кориговано стање 1 јануар 2022.	19.634.943	493.578.933	291.942.876	31.584.309	23.958.299	515.818	861.215.178	10.554.282	152.098	3.816.175
Набавке у току године	-	-	-	-	14.617.292	-	14.617.292	-	-	-
Пренос са инвестиција у току	-	12.475	2.418.588	-	(3.160.323)	360.740	(368.520)	-	(288.953)	657.472
Расходовање и отуђење	-	(3.850)	(83.849)	-	-	-	(87.699)	-	-	-
Продаја	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-
Кориштење аванса	-	-	-	(16.669.151)	-	-	(16.669.151)	-	-	-
Нови аванс	-	-	-	35.365.386	-	-	35.365.386	-	693.489	-
Књижење лизинга за закуп	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-
Нематеријална средства у припреми	-	-	-	-	-	-	0	-	3.095.021	-
Обезвјерење	-	-	(958)	-	-	-	-958	-	-	-
Стање 31.12.2022. године	19.634.943	493.587.558	294.276.657	50.280.544	35.415.268	876.558	894.071.528	10.554.282	3.651.655	4.473.647
Исправка вредности										
Стање, 31. децембар 2020. године	-	160.268.102	168.793.321	1.421.290	7.249.624	8.597	337.740.934	-	-	1.549.660
Ефекти процјене вриједности НПО и НМУ	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-
- Позитивни	-	11.301.812	434.661	-	-	-	11.736.473	-	-	(1)
- Негативни	-	(312.463)	(1.723.838)	-	-	-	(2.036.301)	-	-	(815)
Кориговано стање 01 јануар 2021.	-	171.257.451	167.504.144	1.421.290	7.249.624	8.597	347.441.106	0	0	1.548.844
Амортизација у току периода	-	5.404.229	6.557.300	-	-	8.597	11.970.126	-	-	184.435
Расходовање и отуђења	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-
Остало (продаја и расход)	-	-	(352.342)	-	(1.103.629)	-	(1.455.971)	-	-	(62.803)
Обезвјерење	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-
Исправка грешке	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.021
Стање, 31. децембар 2021.године	-	176.661.680	173.709.102	1.421.290	6.145.995	17.194	357.955.261	0	0	1.686.497
	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-
Кориговано стање 1 јануар 2022.	0	176.661.680	173.709.102	1.421.290	6.145.995	17.194	357.955.261	0	0	1.686.497
Расходовање и отуђења	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

Амортизација у току периода	-	5.405.083	6.789.280	-	-	9.098	12.203.461	-	-	184.102
Остало (продаја и расход)	-	(3.465)	(79.466)	-	1.803	-	(81.128)	-	-	-
Обезвјерење	-	-	(556)	-	-	-	-	-	-	-
Стање на дан 31.12.2022. године	-	182.063.298	180.418.360	1.421.290	6.147.798	26.292	370.077.038	0	0	1.870.599
Садашња вриједност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Стање на крају 31.12.2022. године	19.634.943	311.524.260	113.858.297	48.859.254	29.267.470	850.266	523.994.490	10.554.282	3.651.655	2.603.048
Стање на крају 31.12.2021. године КОРИГОВАНО	19.634.943	316.917.253	118.233.774	30.163.019	17.812.304	498.624	503.259.917	10.554.282	152.098	2.129.678

Некретнине, постројења и опрема у припреми који су на на дан 31. децембра 2022. године исказани у износу од 29.267.470 КМ највећим дијелом се односе на ХЕ Бистрица и то у износу од 20.271.108 КМ. Остатак у износу од 8.996.362 КМ се односи на Матично друштво, који се највећим дијелом у износу од 8.193.840 КМ односи на инвестиције у пројекат Хидроелектране Бук-Бијела. Активности на планирању и пројектовању изградње ове хидроелектране почеле су седамдесетих година прошлог вијека. Активности на овом пројекту су настављене у току 2016. године на основу Одлуке Надзорног одбора Друштва број НО-02-02/16 од 4. фебруара 2016. године и уговора о конзорцијуму закљученим са Мјешовитим Холдингом "Електропривреда Републике Српске" број 01-00-158/16 од 5. фебруара 2016. године. Наведеним уговором су дефинисани права и обавезе уговорача, те предузимање активности неопходних за подношење понуде за додјелу концесије за изградњу и коришћење ХЕ Бук Бијела, Фоча. Уговором о Концесији за изградњу и кориштење ХЕ Бук Бијела додјелено је право концесионару да имплементира пројекат по БОТ моделу што подразумјева одговорност концесионара за финансирање, пројектовање, изградњу, кориштење и пренос ХЕ Бук Бијела на ријечи Дрини процјењене снаге 93,52 MW и укупне годишње производње процјењене на 332,3 GWh. Процјењена укупна вриједност инвестиције за реализацију пројекта ХЕ Бук Бијела износи 382,407,794 КМ. Концесиони период ће трајати 50 година и тече од датума ступања на снагу уговора. У 2017. години су такође настављене активности везане за овај пројекат, а одлуком Надзорног одбора НО-01-04/18 од 18.01.2018. предвиђено је оснивање заједничког привредног друштва за обављање концесионе дјелатности (Напомена 37). Концесионо друштво „Хидроелектрана Бук Бијела“ је основано 03.09.2018 године, са почетним оснивачким улогом од 1.000.000 КМ, у чему Друштво учествује са 80%, а Холдинг „ЕРС“ 20%.

У априлу 2019. године склопљен је уговор о продаји улога у ХЕ Бук Бијела у износу од 800.000,00 КМ Матичном предузећу, чиме је друштво изгубило статус већинског власника овог предузећа. На основу процјене из документа „Извјештај независног ревизора о ревизији уговора о спајању уз припајање ХЕ Бук Бијела доо Фоча и Хидроелектране Фоча и Паунци доо Фоча, у складу са чланом 377 Закона о привредним друштвима у РС на дан 31.05.2019. године“ коју је урадио Deloitte доо Београд и документа „Процјена вриједности улагања Зависног предузећа Хидроелектране на Дрини ад Вишеград у пројекте ХЕ Бук Бијела и ХЕ Фоча“ бр.04-00-1300/20 од 23.10.2020. године коју је урадио овлаштени процјенитељ. Извршено је обезвјерење ових улагања у висини од 7.249.624 КМ. У току 2021. године закључен је уговор о накнади трошкова за експрописане непокретности на пројекту ХЕ Бук Бијела и трошкове једнократне Концесионе накнаде бр:01-00-342-2/21 од 22.03.2021. године којим се МХ ЕРС обавезује да Друштву надокнади износ у вриједности експрописаног земљишта и објеката у износу од 8.762.118 КМ и једнократне Концесионе накнаде у износу од 611.853 КМ. Преостали износ некретнина, постројења и опреме у припреми у износу 802.522 КМ односи се на неактивiranу опрему у припреми.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

18. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА (наставак)

Од укупне садашње вриједности грађевинских објеката и опреме на дан 31. децембар 2022. године у износу од 425.447.968 КМ, Матично друштво је извршило осигурање грађевинских објеката и опреме од основних облика ризика код одговарајућих организација за осигурање у износу од 16.650.280 КМ као и обавезно осигурање возила.

а) Goodwill

Goodwill у износу од 10.554.282 КМ представља позитивну разлику између књиговодствене и плаћене вриједности капитала до којег је дошло у току 2019 године. Извршена је процјена Goodwill-а на дан 31.12.2022 године, и није дошло до промјене његове вриједности.

18а. СРЕДСТВА УЗЕТА У ЗАКУП

	Грађевински објекти узети у закуп (лизинг)
Набавна вриједност	
Стање 31.12.2020.	-
Набавке у току године	-
Пренос са инвестиција у току	80.921
Стање, 31. децембар 2021. године	80.921
Набавке у току године	-
Стање 31.12.2022. године	80.921
Исправка вредности	
Стање, 31. децембар 2020. године	-
Ефекти процјене вриједности НПО и НМУ	-
Амортизација у току периода	7.418
Расходовање и отуђења	
Стање, 31. децембар 2021. године	7.418
Расходовање и отуђења	-
Амортизација у току периода	8.092
Стање на дан 31.12.2022. године	15.510
Садашња вриједност	
Стање на крају 31.12.2022. године	65.411
Стање на крају 31.12.2021. године КОРИГОВАНО	73.503

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

19.ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

	Инвестиционе некретнине
Набавна вриједност	
Стање 31.12.2020.	1.848.522
Ефекти процјене НПО и НМУ	
- Позитивни	74.172
- Негативни	(37.086)
Кориговано стање 1.јануар 2021.	1.885.608
Набавке у току године	-
Пренос са инвестиција у току	-
Стање 31.12.2021. године	1.885.608
Набавке у току године	-
Пренос са инвестиција у току	-
Стање 31.12.2022. године	1.885.608
Исправка вриједности	
Стање, 31. децембар 2020.године	-
Ефекти процјене НПО и НМУ	
- Позитивни	-
- Негативни	-
Кориговано стање 1.јануар 2021.	-
Расходовање и отуђења	-
Амортизација у току периода	-
Стање на дан 31.12.2021. године	-
Расходовање и отуђења	-
Амортизација у току периода	-
Стање на дан 31.12.2022. године	-
Садашња вриједност	
Стање на дан 31.12.2022. године	1.885.608
Стање на дан 31.12.2021. године	1.885.608

Инвестиционе некретнине евидентирани у износу од 1.885.608 КМ односе се на земљиште које је експроприсано приликом изградње ХЕ Вишеград, а које је по тадашњем закону евидентирано као земљиште откупљено по члану 9 тада важећег Закона о експропријацијама СР БИХ (Службени лист СР БИХ 19/77, 18/86, 9/87 и 12/87). То је земљиште које постојећом акумулацијом није потопљено, а Предузеће га не користи нити га даје у закуп те оно спада у Инвестиционе некретнине које се држе ради повећања капитала. Састоји се од већег броја разнородних класа земљишта у укупној површини од 419.024 квадратна метра. Налази се на територији општина Вишеград и Рудо. Према МРС 40 Инвестиционе некретнине су дефинисане као некретнине (земљиште или објекат или део објекта или обоје) у циљу остваривања прихода од закупнине или пораста вриједности капитала или и једног и другог. Инвестициона некретнина се у почетку одмјерава по набавној вриједности а после почетног признавања ентитет бира метод фер вриједности или метод набавне вриједности. У нашем предузећу су инвестиционе некретнине приказане по фер вриједности. Управа Предузећа је на крају 2022. године ангажовала овлаштену процјенитељску кућу КПМГ доо Београд која је извршила процјену фер вриједности Инвестиционих некретнина и констатовала да није дошло до промјене фер вриједности у односу на ону приказану у билансу стања на дан 01.01.2022. године.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

20.ДУГОРОЧНИ ПЛАСМАНИ

	У КМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Дугорочни кредит ППЛ (напомена 34)	8.762.118	8.762.118
Дугорочни кредити запосленима	2.144	5.074
	<u>8.764.262</u>	<u>8.767.192</u>
<i>Минус:</i>		
- Исправка вриједности дугорочни кредити ППЛ (напомена 34)	(1.376.014)	(1.568.165)
- Текуће доспјеће кредита запосленима	(1.393)	(2.930)
	<u>7.386.855</u>	<u>7.196.097</u>

Дугорочни кредити ППЛ

Дугорочни кредити повезаним правним лицима (МХ ЕРС) настали су по основу накнаде трошкова експроприсаних некретнина и објеката везани за пројекат изградње ХЕ Бук Бијела на основу уговора бр: бр:01-00-342-2/21 од 22.03.2021. године којим се МХ ЕРС обавезује да Матичном друштву надокнади износ у вриједности од 8.762.118 КМ у десет једнаких рата са грејс периодом до 31.01.2025. године.

Дугорочни кредити запосленима

Стамбени кредити дати запосленима исказани у нето износу од 751 КМ одобрени су на период од 5 до 20 година уз каматну стопу у висини од 1% до 2% на годишњем нивоу. Дати кредити се вреднују по вриједности неотплаћених средстава, примјеном уговорене каматне стопе.

21.ЗАЛИХЕ И ДАТИ АВАНСИ

	У КМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Дати аванси	7.410	18.605
Укупно:	7.410	18.605
Материјал	481.747	483.365
Резервни дијелови	603.246	599.197
Остали материјал у складишту	544.854	568.252
Гориво и мазиво	472.373	528.533
Укупно:	<u>2.102.220</u>	<u>2.179.347</u>
Исправка вриједности залиха	(369.603)	(352.965)
Укупно залихе:	<u>1.732.617</u>	<u>1.826.382</u>
УКУПНО:	1.740.027	1.844.987

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

22. ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА

	31. децембар 2022.	У КМ 31. децембар 2021.
Потраживања од купаца МХ ЕРС -Концесиона накнада (напомена 34)	-	211.853
Потраживања од купаца МХ ЕРС (за електричну енергију): - повезана правна лица (напомена 34)	72.981.983	98.052.356
	72.981.983	98.264.209
Исправка вриједности потраживања од купаца МХ ЕРС ППЛ (напомена 25)	(729.820)	(982.642)
УКУПНО	72.252.163	97.281.567

Укупна бруто потраживања од купаца, повезаних правних лица за електричну енергију на дан 31. децембра 2022. године износе 72.981.983 КМ. Матично друштво је извршило умањење вриједности потраживања од купаца у складу са примјеном МСФИ 9. Просјечан период наплате потраживања од купаца у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2022. године био је 839 дана (2021. године: 977 дана). Старосна структура потраживања од купаца за електричну енергију на дан 31. децембра 2022. и 2021. године је сљедећа:

	31. децембар 2022.	У КМ 31. децембар 2021.
0-30 дана	8.076.709	7.881.019
31-60 дана	2.655.447	1.591.654
61-90 дана	2.635.389	1.115.625
91-120 дана	2.829.147	1.537.370
121-150 дана	2.861.897	2.180.798
151-180 дана	3.745.468	3.241.167
181-210 дана	4.413.562	6.002.769
211-365 дана	16.343.064	23.058.748
365 и више	29.421.300	51.443.206
	72.981.983	98.052.356
Остала потраживања од МХ ЕРС (Концесиона накнада)	-	211.853
Укупно потраживања од МХ ЕРС:	72.981.983	98.264.209

23. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2022.	У КМ 31. децембар 2021.
Остала потраживања – Хотел Комсар	2.249.204	-
Остала потраживања (односе се на ХЕ Бистрицу)	14.426	-
Потраживања од запослених	3.955	10.115
Потраживање за више плаћене порез и допринос	729	1.123
Остала потраживања	24.862	19.008
	2.293.176	30.246
<i>Исправка вриједности потраживања:</i>		
Остала потраживања (напомена 25)	(13.322)	(13.322)
	(13.322)	(13.322)
Укупно:	2.279.854	16.924

Износ од 2.249.204 КМ односи се на уплату по Уговору ОПУ-793/22 за куповину капитала Хотел Комсар Рудо од стране Матичног друштва. Уплата је извршена 19.12.2022. године али до дана подношења обрачуна за 2022. годину није извршена њена регистрација у суду.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

24. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

На дан 31. децембра 2022. и 2021. године, Друштво има краткорочно орочена средства код сљедећих банака која су исправљена у цјелости:

	У КМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Банка Српске а.д. Бања Лука – у стечају	5.350.324	5.350.324
Бобар банка а.д. Бијељина – у стечају	2.194.625	2.194.625
Текуће доспјеће стамбених кредита	1.393	2.930
	<u>7.546.342</u>	<u>7.547.879</u>
<i>Исправка вриједности потраживања (напомена 25):</i>		
- Банка Српске а.д. Бања Лука – у стечају	(3.287.119)	(3.287.119)
- Банка Српске а.д. Бања Лука – у стечају.	(2.063.205)	(2.063.205)
- Бобар банка а.д. Бијељина – у стечају	<u>(2.194.625)</u>	<u>(2.194.625)</u>
	<u>(7.544.949)</u>	<u>(7.544.949)</u>
УКУПНО	<u>1.393</u>	<u>2.930</u>

Краткорочни финансијски пласман који на дан 31. децембра 2022. године износио 5.350.324 КМ односи се на депозите код Банке Српске а.д. - у стечају, Бања Лука, и то на: орочени депозит у износу од 3.000.000 КМ са роком доспијећа 27. јануара 2018. године, орочени депозит у износу од 2.300.000 КМ чији рок доспијећа је био 1. фебруар 2016. године и депозит по виђењу у износу од 50.324 КМ. Друштво не може располагати са наведеним износима јер је првобитно, дана 16. новембра 2015. године, Агенција за банкарство Републике Српске увела привремену управу у Банку Српске а.д. Бања Лука. Орочени депозити код наведене банке су, такође, првобитно обезвријеђени у износу од 3.287.119 КМ. У току 2016. године, руководство Друштва је донијело одлуку о обезвријеђењу целокупног износа, те додатно обезвриједило наведени орочени депозит за 2.063.205 КМ.

Коначно, над "Банком Српске" је отворен стечајни поступак по рјешењу Окружног привредног суда у Бања Луци број 57 0 Ст 121495 17 Ст од 4. априла 2017. године, а на приједлог Агенције за банкарство Републике Српске. Потраживање је у потпуности признато у стечајном поступку али смо од стране стечајног управника сврстани у пети суспензивни исплатни ред.

Износ од 2.194.625 КМ представља депозит код "Бобар банке" а.д. Бијељина - у стечају, над којом је првобитно, у 2014. години, отворен поступак ликвидације, док је у 2017. години отворен стечајни поступак по рјешењу Окружног привредног суда у Бијељини број 59 0 Ст 030145 16 Ст 2 од 24. јануара 2017. године, а на приједлог Агенције за банкарство Републике Српске. Депозит је обезвријеђен у целокупном износу, односно у износу од 2.194.625 КМ и истовремено признат у стечајном поступку.

Мјешовити Холдинг „ЕРС“ МП а.д. Требиње ЗП “Хидроелектране на Дрини“ а.д. Вишеград

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

25. ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА

	Купци ППЛ (напомена 22)	Друга потраживања (напомена 23)	2022. и 2021. година У КМ	
			Краткорочни финансијски пласмани (напомена 24)	Укупно
Стање, 1. јануар 2021. године	1.131.190	13.322	7.544.949	8.689.461
Смањење исправке у 2021. (ИФРС 9)	(148.548)	-		(148.548)
Стање, 31. децембар 2021. године	982.642	13.322	7.544.949	8.540.913
Смањење исправке у 2022. (ИФРС 9)	(252.822)	-		(252.822)
Стање, 31. децембар 2022. године	729.820	13.322	7.544.949	8.288.091

Све наведене исправке односе се на Матично друштво ЗП “Хидроелектране на Дрини“ а.д. Вишеград.

26. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У КМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Жиро рачун	2.105.561	857.227
Девизни рачун	3.526	5.168
Благајна	2.798	2.678
	2.111.885	865.073

26а. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПДВ-а

	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Потраживања по основу ПДВ-а	5.779.417	1.039.878
	5.779.417	1.039.878

Цјелокупни износ потраживања по основу ПДВ-а се односе на ХЕ Бистрица а.д.Фоча.

27. КАПИТАЛ

Акцијски капитал

До 31. децембра 1999. године капитал Матичног друштва је био 100% у државном власништву, којег је сачињавао почетни државни капитал заједно са дијелом добити распоређеном у овај вид капитала и накнадним ревалоризацијама.

У току 1999. године на основу Закона о приватизацији државног капитала у предузећима и Закона о почетном билансу са стањем на дан 30. јуна 1998. године, Дирекција за приватизацију Републике Српске, донијела је Обавјештење о извршеној приватизацији од 8. новембра 2002. године којим је утврдила структуру капитала Друштва на дан 30. јуна 1998. године, која се није мијењала до 31. децембра 2005. године.

На основу Одлуке Владе Републике Српске донијете 24. фебруара 2005. године, извршена је промјена облика организовања Зависних државних предузећа у оквиру Електропривреде Републике Српске у акционарска друштва. На основу ове Одлуке, основни капитал Друштва чини акцијски капитал чији је власник Мјешовити Холдинг ЕРС а.д. Требиње 65%, ваучер понуда 20%, Фонд ПИО 10% и Фонд реституције 5%.

На основу Одлуке Владе Републике Српске број 02/1-020-60/06 од 30. децембра 2005. године и Одлуке Владе Републике Српске број 04/1-012-1966/06 од 7. септембра 2006. године извршена је промјена структуре акцијског капитала, где је умјесто државног капитала нови акционар постао Мјешовити Холдинг Електропривреда Републике Српске а.д. Требиње, тако да структура акцијског капитала изгледа: Мјешовити Холдинг Електропривреда Републике Српске а.д. Требиње 65%, ваучер понуда 20%, Фонд ПИО 10% и Фонд реституције 5%. Рјешењем Основног суда у Требињу извршена је регистрација промјене структуре акцијског капитала.

Мјешовити Холдинг „ЕРС“ МП а.д. Требиње ЗП “Хидроелектране на Дрини“ а.д. Вишеград

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

27.КАПИТАЛ (наставак)

Структура акцијског капитала на дан 31. децембра 2022. године према Централном регистру хартија од вриједности Републике Српске је била сљедећа:

Опис	% учешћа у укупном капиталу	Вриједност капитала	У КМ
			Број Акција
Мјешовити холдинг ЕРС а.д. Требиње	65,000396	287.272.703	287.272.703
ПРЕФ РС а.д. Бања Лука	10,043168	44.386.314	44.386.314
ДУИФ Кристал Инвест ад БЛ-Омиф Футуре фонд	5,0641278	22.381.182	22.381.182
ДУИФ Еуроинвестмент ОАИФ	2,404437	10.626.539	10.626.539
Фонд за реституцију а.д. Бања Лука	5,000000	22.097.766	22.097.766
ДУИФ Кристал инвест а.д. ОМИФ максимум фонд Бања Лука	3,423529	15.130.467	15.130.467
ДУИФ Полара инвест а.д. ОАИФ Јахорина КОИН	1,186276	5.242.812	5.242.812
Остали акционари	7,878066	34.817.529	34.817.529
Укупно:	100	441.955.312	441.955.312

Номинална вриједност једне акције на дан 31. децембар 2022. године износи 1,00 КМ. Акције Друштва се котирају на Бањалучкој берзи хартија од вриједности у Републици Српској (активно, али недовољно развијено финансијско тржиште). Тржишна вриједност једне акције са стањем на дан 31. децембра 2022. године износи 0.30 КМ (31. децембра 2021. године: 0.36 КМ). (Губитак)/зарада по акцији је приказана у напомени 36 уз ове финансијске извјештаје.

Законске резерве

Законске резерве у износу 6.459.787 КМ представљају издвајања из расподеле добитка у складу са чланом 231. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник РС", број 127/08, 58/09, 100/11 и 67/13) и то најмање у висини 5% од добитка текуће године умањене за губитак претходне године, све док те резерве, заједно са резервама капитала, не достигну висину од најмање 10% основног капитала, или статутом одређени већи дио основног капитала. Законске резерве користе се за покриће губитка, а ако прелазе износ од 10% основног капитала, или статутом одређеног већег дијела основног капитала, могу се користити и за повећање основног капитала.

Статутарне резерве

Статутарне резерве исказане на дан 31. децембар 2021. године у укупном износу од 946.614 КМ представљају резерве настале издвајањем из расподеле добитка у складу са Законом о привредним друштвима. На основу одлуке Скупштине акционара бр:СА-31-15/22 од 30.12.2022. на статутарне резерве је распоређен износ од 163.181 КМ остварене добити за 2021. годину. Одлуком СА-31-22/22 од 30.12.2022. и одлуком Управе предузећа бр: УП-02-08/23 од 05.01.2023. године извршена је рекласификација позиција капитала, чиме су статутарне резерве у износу од 1.109.785,62 КМ пренијете на позицију нераспоређене добити из ранијих година.

Ревалоризационе резерве

Ревалоризационе резерве на дан 31. децембра 2022. године износе 123.493.364 КМ и састоје се од позитивних ефеката процјене некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања извршених на дан 31. децембра 2020. године, као и позитивних ефеката претходно извршених процјена некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања на дан 31. децембра 2015. , 31. децембра 2011. године и 31.12.2008. године. Од укупног износа ревалоризационих резерви на Хе Бистрица се односи износ од 747.971 КМ настао на основу процјене НПО на дан 31.12.2020. године.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

28. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	31. децембар 2022.	У КМ 31. децембар 2021.
Резервисања за:		
- бенефиције за запослене	304.667	258.981
- судске спорове	6.000	6.000
Укупно:	310.667	264.981

Кретање на дугорочним резервисањима у току 2022. године:

	Резервисања За судске спорове	Бенефиције за запослене	у КМ Укупно
Стање, 1. јануар 2021. године	6.500	247.167	253.667
Повећање резервисања на терет трошкова	-	149.079	149.079
Искориштено резервисање директно. Стање, 31. децембар 2021. године	(500)	(137.265)	(137.765)
	6.000	258.981	264.981
Повећање резервисања на терет трошкова (напомена 10)	-	132.146	132.146
Искориштено резервисање директно Стање, 31. децембар 2022. године	(6.000)	(86.460)	(86.460)
	6.000	304.667	310.667

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију и јубиларне награде утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан биланса стања. У складу са наведеним, Друштво ХЕ на Дрини је ангажовало овлашћеног актуара да у име Друштва изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде на дан 31. децембра 2022. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде овлашћени актуар је користио слједеће претпоставке: дисконтна стопа од 6,7 % годишње одређена у складу са познатим приносима на државне обвезнице, а у зависности од доспијећа истих, раст зарада планиран у друштву процјењује се на нивоу од 1%, године радног стажа за одлазак у пензију 40 година за мушкарце и 35 година за жене, пројектована флукуација запослених на основу података о историјском кретању запослених, званично објављене стопе морталитета из окружења, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину и јубиларну награду.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

29. РАЗГРАНИЧЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ

	<u>31.12.2022</u>	У КМ Стање на дан <u>31.12.2021</u>
Разграничени приходи по основу државних донација- свођење дугорочних кредита на фер вриједност	344.770	10.933
Разграничени приходи по основу донација (донирана опрема)	299.044	308.199
	<u>643.814</u>	<u>319.132</u>

Разграничени приходи по основу државних донација у износу од 344.770 КМ се целокупно односе на разграничене приходе признате у складу са IAS 20 – “Рачуноводство државних давања и објелодањивање државне помоћи”, а по основу добијених кредитних средстава по нижој од тржишне каматне стопе, при чему се ово државно давање сматра као државна донација. Наиме, Група је извршило признавање својих дугорочних обавеза, које су по условима нижим од тржишних, по фер вриједности, а разлику између фер вриједности обавеза и вриједности обавеза према уговореним условима, признало као разграничени приход од државних донација, јер је Група обезбједила повољније услове финансирања од иностраних кредитора искључиво из разлога државне или ентитетске гаранције за враћање ових кредитних обавеза у име Групе. Разграничени приход се укида у складу са отплатним планом признатих кредитних обавеза по овом основу. Кретања на разграниченим приходима у пословној 2022. и 2021. години су била сљедећа:

	<u>31. децембар 2022.</u>	У КМ <u>31. децембар 2021.</u>
Стање, 1. јануар	<u>10.933</u>	<u>638.559</u>
Умањење по основу отплате кредита (напомена 13)	(4.215)	(68.509)
Свођење дугорочних кредита на фер Вриједност	<u>338.052</u>	<u>(559.117)</u>
Стање, 31. децембар	<u>344.770</u>	<u>10.933</u>

30. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

	<u>31. децембар 2022.</u>	У КМ <u>31. децембар 2021.</u>
Међународна асоцијација за развој (IDA) 41970	165.643	200.749
Европска инвестициона банка (EIB) 21378	<u>14.998.159</u>	<u>16.325.803</u>
	<u>15.163.802</u>	<u>16.526.552</u>
<i>Минус текућа доспијећа</i>	<u>(1.031.555)</u>	<u>(1.030.966)</u>
	<u>14.132.247</u>	<u>15.495.586</u>

Сви приказани кредити односе се на ЗП “Хидроелектране на Дрини” а.д. Каматна стопа на дугорочне кредите је у распону од EURIBOR-а или LIBOR-а увећаног за маржу 0.75% годишње, до годишње стопе од 7.21%.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

30.ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ (наставак)

Текуће доспијеће	У КМ			
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Дугорочни кредити у иностранству				
Међународна асоцијација за развој (IDA) 41970	47.627	47.040	118.017	153.709
Европска инвестициона банка (EIB) 23871	983.928	983.926	14.014.230	15.341.877
	1.031.555	1.030.966	14.132.247	15.495.586

31. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ЛИЗИНГА

	У КМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Обавезе по основу финансијског закупа опреме	89.528	73.244
	89.528	73.244
<i>Минус текућа доспијећа</i>	<i>(13.053)</i>	<i>(7.998)</i>
Стање 31. децембар	76.474	65.246

Група је извршило књижење прве примјене МСФИ 16 у складу са чланом 51 Правилника о рачуноводственим политикама МХ ЕРС гдје је регулисано да се за прву примјену користи модификовани ретроспективни приступ:

- Не преправљају се упоредне информације,
- Признају се кумулативни ефекти промјене рачуноводствене политике као промјена резултата претходног периода у почетном билансу на дан прве примјене МСФИ 16.

Стога је кориштен Модификовани ретроспективни приступ-поједностављени.

Обавезе по основу лизинга формиране су на основу Уговора о закупу пословног простора бр.01-00-1709/19 од 09.12.2019. године закључен са ХЕС Горња Дрина доо Фоча.

32. ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДОБАВЉАЧИМА

	У КМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Добављачи - повезана правна лица (напомена 34)	63.201	47.481
Добављачи у земљи	1.402.187	1.449.340
Добављачи у иностранству	87.380	46.189
	1.552.768	1.543.010

Мјешовити Холдинг „ЕРС“МП а.д. Требиње ЗП “Хидроелектране на Дрини“ а.д. Вишеград

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

32. ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДОБАВЉАЧИМА (наставак)

Старосна структура обавеза према добављачима на дан 31. децембра 2022. и 2021. године, је следећа:

	У КМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
0-30 дана	756.714	375.285
31-60 дана	366.919	763.517
61-90 дана	193.037	37.635
91-180 дана и преко	236.098	366.573
	1.552.768	1.543.010

Просјечни период плаћања обавеза добављачима у години која се завршава на дан 31. децембра 2022. године је био 25 дана (2021. година – 26 дана).

33. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И КРАТКОРОЧНА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У КМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Обавезе из специфичних послова према повезаним правним лицима (напомена 34)	968.103	918.963
Обавезе за позајмице	70.093	70.093
Обавезе на нето зараде и накнаде зарада	518.966	476.508
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада	42.410	32.468
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада	277.277	270.104
Обавезе за топли оброк запослених	55.783	45.551
Обавезе за дивиденде	421.818	425.704
Обавезе за доприносе који терете трошкове	1.970.209	890.813
Обавезе за ДПФ	11.980	12.020
Разграничени обрачунати трошкови	158.842	169.064
Остале обавезе према запосленим	23.645	12.650
Остала краткорочна разграничења	5.228.987	11.357
	9.748.113	3.335.295

Обавеза из специфичних послова на дан 31. децембра 2022. године према повезаним правним лицима износе 968.103 КМ. Обавезе за дивиденде које на дан 31. децембра 2022. године износе укупно 421.818 КМ и односе се на обавезе према акционарима, за све године у којима је предузеће донијело одлуку о исплати дивиденди на основу позитивног пословања. Обавезе за допринос који терети трошкове који на дан 31. децембар 2022. износи 1.970.209 КМ, највећим дијелом у износу од 1.152.680 КМ се односи на неизмирене обавезе по основу концесионе накнаде из 2022. године. У наведеном износу 9.748.113 КМ на ХЕ Бистрицу се односи износ од 5.275.171 КМ и то највећим дијелом на остала краткорочна разграничења - примљена авансна фактура.

Мјешовити Холдинг „ЕРС“МП а.д. Требиње ЗП “Хидроелектране на Дрини“ а.д. Вишеград

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

34. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Сљедећа салда потраживања и обавеза су произашла из трансакција обављених са повезаним лицима:

	Напомена	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
У КМ			
БИЛАНС СТАЊА АКТИВА			
<i>Дугорочни финансијски кредити и зајмови ППЛ МХ ЕРС</i>	20	8.762.118	8.762.118
УКУПНО:		8.762.118	8.762.118
<i>Друга краткорочна потраживања – ХЕ Бистрица</i>		-	-
<i>Потраживања по основу Концесионе накнаде МХ ЕРС</i>	22	-	211.853
<i>Потраживања за електричну енергију МХ ЕРС а.д. Требиње</i>	22	72.981.983	98.052.356
УКУПНО ПОТРАЖИВАЊА:		72.981.983	98.264.209
УКУПНО АКТИВА		81.744.101	107.026.327
ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ			
Исправка вриједности датих кредита ППЛ		(1.376.014)	(1.568.165)
Исправка вриједности потраживања по основу МСФИ 9 МХ ЕРС а.д. Требиње		(729.820)	(982.642)
Укупно исправка:		(2.105.834)	(2.550.807)
УКУПНО:		79.638.267	104.475.520

Исправка вриједности потраживања по основу МСФИ 9 и обезвјеђење потраживања примјеном индиректне методе утврђивања отписа потраживања настали су примјеном Правилника о рачуноводственим политикама МХ ЕРС усвојеним у децембру 2020. године (члан 107.). Процјена наплативости потраживања врши се по групама примјеном коефицијената ненаплаћених потраживања на укупан износ фактурисаних потраживања у текућем извјештајном периоду. У првој примјени МСФИ 9 примјењен је коефицијент 0,01. На дан 31.12.2022. примјеном МСФИ 9 извршена је корекција настале исправке потраживања из 2020. године и то у корист прихода по основу усклађивања вриједности потраживања у износу од 252.822 КМ.

	Напомена	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
У КМ			
ПАСИВА			
ОБАВЕЗЕ			
<i>Обавезе према добављачима</i>	32		
Мјешовити Холдинг Електропривреда Републике Српске а.д. Требиње		38.875	35.847
ХЕС Горња Дрина доо Фоча		24.326	11.634
		63.201	47.481
<i>Остале обавезе из специфичних послова</i>			
МХ Електропривреда Републике Српске а.д. Требиње-дивиденде		-	-
Остале обавезе из специфичних посл.	33	968.103	918.963
		968.103	918.963
Укупне обавезе		1.031.304	966.444
Потраживања, нето		78.606.963	103.509.076

Мјешовити Холдинг „ЕРС“МП а.д. Требиње ЗП “Хидроелектране на Дрини“ а.д. Вишеград

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

34.ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

БИЛАНС УСПЈЕХА

У КМ

Година која се завршава

31. децембра

		<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
	Напомена		
ПРИХОДИ			
<i>Приходи од продаје електричне енергије повезаним правним лицима:</i>			
Мјешовити Холдинг Електропривреда Републике Српске а.д. Требиње	5,6	37.231.353	39.494.584
Приходи по основу дисконта Бук Бијела		<u>192.151</u>	<u>84.187</u>
Укупно приходи		<u>37.423.504</u>	<u>39.578.771</u>

У КМ

Година која се завршава

31. децембра

		<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
	Напомена		
РАСХОДИ			
<i>Трошкови електричне енергије повезаним правним лицима:</i>			
Мјешовити Холдинг Електропривреда Републике Српске а.д. Требиње		(309.174)	(319.617)
Електродистрибуција а.д. Пале	7	-	(3.511)
		<u>(309.174)</u>	<u>(323.128)</u>
<i>Нематеријални трошкови</i>			
Мјешовити Холдинг Електропривреда Републике Српске а.д. Требиње	11	-	(639.135)
Трошкови за обновљиве изворе енергије МХ ЕРС		(14.276)	(12.427)
Тро. камате по основу финан. лизинга ХЕС Горња Дрина	13	(4.050)	(1.200)
Електродистрибуција а.д. Пале	9	-	(120)
ИРЦЕ а.д. Источно Сарајево	9	(62.950)	(34.850)
Расходи по основу дисконта Бук Бијела	14	-	(1.652.352)
		<u>(81.276)</u>	<u>(2.340.084)</u>
Укупно расходи		<u>(390.450)</u>	<u>(2.663.212)</u>
Нето приходи		<u>37.033.054</u>	<u>36.915.559</u>

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

35. ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

	31. децембар 2022.	У КМ 31. децембар 2021.
Вриједност магистралних и регионалних саобраћајница	176.875.211	176.875.211
Остала ванбилансна евиденција-пројекти	2.055.063	2.055.063
Интерни односи у Холдингу по процјени из 2004. године	76.894.872	76.894.871
Примљене гаранције	492.190	454.869
Укупно	<u>256.317.336</u>	<u>256.280.014</u>

Интерни односи у оквиру Холдинга који на дан 31. децембра 2022. године износе 76.894.872 КМ, у потпуности се односе на искњижена интерна потраживања и обавезе (у истом износу) између чланица Холдинга утврђених на дан 31. децембра 2004. године, а у складу са Одлуком Владе Републике Српске од 7. марта 2006. године. (ЗП“Хидроелектране на Дрини).

36. ЗАРАДА/(ГУБИТАК) ПО АКЦИЈИ

	Година која се завршава 31. децембра 2022.	У КМ 2021.
(Губитак)/добитак обрачунског периода	<u>2.117.702</u>	<u>3.102.950</u>
Просјечан пондерисани број издатих акција	<u>441.955.312</u>	<u>441.955.312</u>
(Губитак)/добитак по акцији	<u>0,00479</u>	<u>0,00702</u>

37. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Судски спорови

На дан 31. децембра 2022. године, укупан износ потенцијалних обавеза по основу спорова који се воде против Матичног друштва износе 6.000 КМ, односно судски спорови који се воде укључују само Матично друштво. Наведени износи не укључују евентуалне затезне камате које могу бити утврђене по окончању судских спорова. У финансијским извјештајима за 2020. годину Матично друштво је извршило резервисање за потенцијалне губитке по основу судских спорова у горе наведеном износу и није било додатних резервисања у 2022. години. Руководство Матичног друштва сматра да је исход тог спора неизвјестан, и да ће Матичног друштво бити изложено додатном потенцијалном губитку по наведеном основу. Такође, као тужитељ Матично друштво се појављује у два случаја у вриједностима спора од 13.322 КМ.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

38.1. Управљање капиталом

Циљ управљања капиталом је да Група задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а власницима обезбиједи принос на капитал. Структура капитала Групе састоји се од дуговања, укључујући дугорочне кредите образложене у напомени 30, готовине и готовинских еквивалената и капитала који се приписује власницима, а који укључује удјеле и акумулирани добитак. Лица која контролишу финансије на нивоу Групе испитују структуру капитала на годишњем нивоу.

38.1.1. Рацио укупне задужености према капиталу

Показатељи задужености Друштва са стањем на крају године били су сљедећи:

	31. децембар 2022.	У КМ 31. децембар 2021.
Задуженост а)	15.323.422	16.669.891
Готовина и готовински еквиваленти	(2.111.885)	(865.073)
Нето задуженост	13.211.537	15.804.818
Капитал б)	584.903.741	582.786.039
Рацио укупног дуговања према капиталу	0,0226	0,0271

а) Дуговање се односи на дугорочне кредите и текуће доспијеће дугорочних кредита.

б) Капитал укључује акције, резерве и акумулирани добитак/губитак.

38.1.2. Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза објелодањених су у напомени 3 ових финансијских извјештаја.

38.1.3. Категорије финансијских инструмената

Категорије финансијских инструмената су приказане у наредној табели:

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

38.ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

	У КМ	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Финансијска имовина		
Дугорочни финансијски пласмани	7.386.855	7.196.097
Потраживања од купаца	72.252.163	97.281.567
Краткорочни финансијски пласмани	1.393	2.930
Остала потраживања	2.279.854	16.924
Готовина и готовински еквиваленти	2.111.885	865.073
	84.032.150	105.362.591
Финансијске обавезе		
Дугорочни кредити	14.132.247	15.495.586
Обавезе по основу финансијског закупа некретнине (зграда у Фочи)	76.474	65.246
Текуће доспијеће дугорочних кредита	1.031.555	1.030.968
Остале краткорочне финансијске обавезе	70.093	70.093
Текуће доспјеће обавезе по основу финансијског закупа некретнине	13.053	7.998
Обавезе из пословања	1.552.768	1.543.010
Остале краткорочне обавезе	9.678.020	3.265.202
	26.554.210	21.478.103

38.2. Циљеви управљања финансијским ризицима

У свом редовном пословању, Група је, у различитом обиму, изложено одређеним финансијским ризицима, и то: тржишном ризику (који обухвата ризик од промјене курса страних валута, ризик од промјене каматних стопа и ризик од промјене цијена), ризику ликвидности и кредитном ризику. Управљање ризицима у Групи је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Групе у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта. Управљање ризицима дефинисано је рачуноводственим политикама Групе. Група не ступа у трансакције са изведеним финансијским инструментима, као што су свопови каматних стопа или форварди. Поред тога, у току 2022. године Група није вршило трговање финансијским инструментима.

(1) Тржишни ризик

(а) Ризик од промјене курса страних валута

Иако дио својих трансакција Група обавља у страним валутама, руководство Групе сматра да Група није значајно изложено ризику од промјене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, јер углавном обавља своје пословне трансакције у локалној валути (КМ), као и у EUR за који је КМ везана фиксним валутним курсом (1 EUR = 1.95583 КМ). У складу са наведеним, руководство Група није вршило анализу осјетљивости на промјене курса страних валута.

Књиговодствена вриједност финансијске имовине и обавеза Група у страним валутама на дан извјештавања је сљедећа:

	У КМ			
	Имовина		Обавезе	
	31. децембар 2022.	2021.	31. децембар 2022.	2021.
CHF	-	-		
SDR	-	-	166.694	211.682
EUR	3.526	5.168	15.341.877	16.325.805
	3.526	5.168	15.508.572	16.537.487

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)
38.2. Циљеви управљања финансијским ризицима (наставак)
(1) Тржишни ризик (наставак)

(б) Ризик од промјене каматних стопа

Група је изложена разним ризицима који, кроз ефекте промјена висине тржишних каматних стопа, дјелују на његов Група је изложена разним ризицима који, кроз ефекте промјена висине тржишних каматних стопа, дјелују на његов финансијски положај и токове готовине.

Обзиром да Група има каматноснону имовину, приходи Групе су у одређеној мјери зависни од промјене тржишних каматних стопа.

Група врши анализу изложености ризику од промјене каматних стопа на динамичкој основи узимајући у обзир алтернативне изворе финансирања и рефинансирања.

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене каматних стопа је одређена на основу изложености каматних стопа дугорочних и краткорочних финансијских пласмана на крају извјештајног периода и то по фиксним каматним стопама.

(в) Ризик од промјене цијена капитала

Група није изложена значајнијем ризику од промјена цијена власничких хартија од вриједности обзиром да Група нема улагања класификованих у билансу стања као средства расположива за продају, или као финансијска средства по фер вриједности чији се ефекти промјена у фер вриједности исказују у билансу успјеха.

Група је минимално изложено ризику промјене цијена производа, јер цијене на бази напона произведене електричне енергије и техничко – технолошких карактеристика производних објеката одређује Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске. С друге стране Група се може суочити са интензивном конкуренцијом у области производње и промета електричне енергије како на нивоу Босне и Херцеговине, тако и на подручју Републике Српске, јер постоји интензивна активност на изградњи мини хидроелектарана.

(2) Ризик ликвидности

Управљање ликвидношћу је централизовано на нивоу Групе. За управљање ризиком ликвидности одговорно је руководство Групе које је успоставило одређене процедуре у вези са дугорочним и краткорочним управљањем ризиком ликвидности. Група својом имовином и обавезама управља на начин који му обезбјеђује да у сваком тренутку испуњава све своје обавезе.

Група располаже довољним износом високо ликвидних средстава (готовина и готовински еквиваленти), као и континуираним приливом новчаних средстава од реализације продаје електричне енергије који омогућава да своје обавезе измирује у року доспијећа.

Група не користи финансијске деривате.

Рочност доспијећа финансијске имовине и обавеза Групе на дан 31. децембра 2022. и 2021. године:

Финансијска имовина	до 1 мјесец	1 - 3 мјесеца	3 - 12 мјесеци	1 - 5 година	преко 5 година	Укупно
31. децембар 2022.						
Некаматносна	74.364.048	2.279.854	-	7.386.855	-	84.030.757
Фиксна каматна стопа	-	-	1.393	-	-	1.393
Укупно	74.364.048	2.279.854	1.393	7.386.855	-	84.032.150
31. децембар 2021.						
Некаматносна	98.146.640	16.924	-	-	7.196.097	105.359.661
Фиксна каматна стопа	-	-	2.930	-	-	2.930
Укупно	98.146.640	16.924	2.930	-	7.196.097	105.362.591

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

38.2. Фер вриједност финансијских инструмената (наставак)

(2) Ризик ликвидности (наставак)

Финансијске обавезе

	до 1 мјесец	1 - 3 мјесеца	3 - 12 мјесеци	1 - 5 година	преко 5 година	Укупно
31. децембар 2022.						
Некаматносна	9.741.221	1.063.695	509.018	-	76.474	11.390.408
Фиксна каматна стопа	-	491.964	491.963	4.919.639	9.093.541	14.997.107
Варијабилна каматна стопа	-	23.814	23.813	119.068	-	166.695
Укупно	9.741.221	1.579.473	1.024.794	5.038.707	9.170.015	26.554.210
31. децембар 2021.						
Некаматносна	3.312.683	1.128.956	366.573	-	65.246	4.873.458
Фиксна каматна стопа	-	491.964	491.964	4.919.639	10.489.397	16.392.964
Варијабилна каматна стопа	-	23.520	23.520	164.641	-	211.681
Укупно	3.312.683	1.644.440	882.057	5.084.280	10.554.643	21.478.103

Преглед доспијећа финансијских инструмената (имовине и обавеза) је направљен на основу недисконтованих новчаних токова финансијске имовине и обавеза, укључујући и камате на ту имовину које ће бити зарађене (осим на средства за која Група очекује да ће се новчани ток појавити у другом периоду), односно на основу најранијег датума када се од Друштва може тражити да плати насталу обавезу.

(3) Кредитни ризик

Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће испунити своје уговорне обавезе према Групи, што ће резултовати финансијским губитком Групе. Група је усвојило политике у вези са праћењем кредитне способности партнера, као и захтијевања одређених обезбјеђења (колатерала), у случајевима гдје је то могуће, а у циљу смањивања ризика од потенцијалних финансијских губитака насталих неиспуњавањем одређених уговорних обавеза. Кредитни ризик настаје код потраживања од правних лица, готовине и готовинских еквивалената, као и преузетих обавеза. Група је изложено кредитном ризику у ограниченој мјери. Обезбјеђење од кредитног ризика успостављено је предузимањем одређених мјера и активности на нивоу Групе. У случају неблагоприятне наплате потраживања од купаца, истима се у одређеној мјери онемогућава даља испорука електричне енергије. Поред тога, Група има значајну концентрацију кредитног ризика у вези са потраживањима, јер има мали број међусобно неповезаних купаца. Као што је наведено у наредној табели, руководство Групе сматра да књиговодствена вриједност финансијских средстава и финансијских обавеза признатих у приложеним финансијским извјештајима апроксимира њихову фер вриједности.

	31. децембар 2022.		31. децембар 2021.	
	Књиговодстве на вриједност	Фер вриједност	Књиговодстве на вриједност	Фер вриједност
Финансијска имовина				
Дугорочни финансијски пласмани	7.386.855	7.386.855	7.196.097	7.196.097
Потраживања од купаца	72.252.163	72.252.163	97.281.567	97.281.567
Краткорочни финансијски пласмани	1.393	1.393	2.930	2.930
Остала потраживања	2.279.854	2.279.854	16.924	16.924
Готовина и готовински еквиваленти	2.111.885	2.111.885	865.073	865.073
	84.032.150	84.032.150	105.362.591	105.362.591
Финансијске обавезе				
Дугорочни кредити	14.132.247	14.132.247	15.495.586	15.495.586
Обавезе по основу фин.закупа-лизинг	76.474	76.474	65.246	65.246
Текуће доспијеће дугорочних кредита	1.031.555	1.031.555	1.030.968	1.030.968
Остале краткорочне финансијске обавезе	70.093	70.093	70.093	70.093
Тек.дос по основукупа некрет.	13.053	13.054	7.998	7.998
Обавезе према добављачима	1.552.768	1.552.767	1.543.010	1.543.010
Остале краткорочне обавезе	9.678.020	9.678.020	3.265.202	3.265.202
	26.554.210	26.554.210	21.478.103	21.478.103

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

38. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

38.2. Фер вриједност финансијских инструмената (наставак)

(3) Кредитни ризик (наставак)

Предпоставке које су коришћене за процјену тренутне тржишне вриједности финансијских средстава/обавеза су сљедеће:

- За краткорочне пласмане, позајмице и обавезе, књиговодствена вриједност је приближна фер вриједност због њиховог кратког рока доспијећа.
- За дугорочне кредите и обавезе за израчунавање фер вриједности користи се метод дисконтовања будућих новчаних токова по тренутној тржишној каматној стопи, која је на располагању Друштву за сличне финансијске инструменте.

39. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додату вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда, док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје. Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер. Често постоје разлике у мишљењу међу државним министарствима и организацијама везано за правну интерпретацију законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер: питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнијетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о пореском поступку Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је пет година, при чему право на утврђивање и наплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање не застаријева. То значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом.

Поред наведеног, Група има значајне трансакције са повезаним правним лицима. Иако руководство Групе сматра да Група посједује довољну и адекватну пратећу документацију у вези са трансферним цијенама, постоји неизвјесност да се захтјеви и тумачења пореских и других органа разликују од тумачења руководства. Руководство Групе сматра да евентуална различита тумачења неће имати материјално значајних посљедица по појединачне финансијске извјештаје Групе.

Напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за 2022. годину

40. ЗАЈЕДНИЧКИ КОНТРОЛИСАНА ИМОВИНА

На дан 31. децембра 2022. године Матично друштво је по основу споразума о посједу заједнички контролисане имовине - објекат спортске хале у Вишеграду, изграђене у сарадњи са Општином Вишеград, а која је дата на управљање Општинском спортском савезу Вишеград.

Све обавезе према објекту, као и приход од пословања од објекта, контролише Општински спортски савез Вишеград. Није било промјена у правима управљања овом заједнички контролисаном имовином у извјештајним годинама.

Сљедећи износи укључени у финансијске извјештаје Групе ове заједнички контролисане имовине су:

	31. децембар 2022.	У КМ 31. децембар 2021.
Биланс стања		
Стална имовина	5.691.600	5.833.890
	<u>5.691.600</u>	<u>5.833.890</u>
Биланс успјеха		
Расходи	(142.290)	(142.290)
	<u>(142.290)</u>	<u>(142.290)</u>

41. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примијењени за прерачун девизних позиција биланса стања У КМ, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	31. децембар 2022.	КМ 31. децембар 2021.
USD	1.8337	1.5926
SDR	2.4504	2.3154
CHF	1.9862	1.8014
EUR	1.9558	1.9558

42. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСИРАЊА

Након 31. децембра 2022. године - датума извјештавања, до дана одобрења ових финансијских извјештаја не постоје догађаји који би проузроковали корекцију ових финансијских извјештаја. Догађаји које је битно поменути су рат у Украјини чије посљедице и утицај на пословање Друштва није могуће процијенити.

Даље, након датума извјештавања дошло је до промјене на позицији „учешће у капиталу зависних предузећа – Хотел Комсар Рудо“ на коју је са позиције краткорочна потраживања пренијет износ од 2.294.204 КМ. Износ од 2.294.204 КМ је плаћен за куповину 100 % удијела у Хотелу Комсар д.о.о Рудо и до дана регистрације евидентиран је на позицији Остала краткорочна потраживања. Упис је извршен 03. јула 2023. године у окружном привредном суду у Источном Сарајеву (Ријешење број 061-О-Рег-23-000 315 од 03.07.2023 године) (веза напомена 23).

Осим горе наведеног до дана објављивања ових финансијских извјештаја нису настали догађаји након датума биланса стања који би захтјевали корекцију или додатна објелодањивања у приложеним финансијским извјештајима, како се то захтијева према одредбама МРС 10 “Догађаји након дана биланса”.

Директор,

Недељко Перишић дипл. ецц